

ek

1 LEU POSTA

KELLET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Börzsöntés
levelek nem
fogadunk el
— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő: János
Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Elia-
szegi Ernő, Strada Cobalcescu 52

Kedd, 1936. január 14.

5690. EV. XIX. EVF.
TEBETH 19. 10 SZAM

A merénylet után

Írta: Marton Ernő

Bucuresti, a merénylet napján.

Ugy futott végig ezen a nagyvárosban a szörnyű hír, mint rekkegő szárazságban a rözsetűz. A templomokban megszakadt az istentisztelet, a tözsdén megállott az üzlet. Hideg dermetség fogta körül a szíveket. Az első hírek még csak a merénylet megtörténtéről tudtak, Niemerower főrabbi szerencsés és szinte csodával határos megmenekülése csak később derült ki.

Egy órával a merénylet után már ott állottunk dr. Niemerower főrabbi ágya körül: orvosai, legszűkebb ismerősei és barátai. Az ősz főrabbi, aki a merénylet pillanatában meglepő férfias bátorságról tett tanúságot, és személyesen is részt vett a merénylet lefegyverzésében, hihetetlen lelki rugalmassággal tért magához a borzalmas élmény lidércnyomásából. Mint minden vallásos lélek, ő is az isteni gondviselés művét látja a merénylet lefolyásában. Bár idegeiben és betegségtől megviselt testében még ott remeg a tragédia izgalma, csakhamar megtalálja azt a derűs hangot, amely annyira jellemzi kedves és közvetlen egyéniségét. Szinte ő vizsgálja már a részvételtjes látogatókat.

A kis könyvtárszobában van felállítva a rögtönzött ágy, ahová dr. Niemerowert befektették, miután visszatért a végzetes utról. A telefon szüntelenül cseng. Miniszterek, politikusok és a zsidó közélet vezetői érdeklődnek a főrabbi hogyléte iránt. Az egyik telefonjelentés hírül adja, hogy a rendőrségi kihallgatás során a merénylet boldandak tetteti magát.

Niemerower dr. mosolyogva fogadja a hírt.

— Bizonyára bolond is volt szegény — mondja. — Különbözn tudnia kellett volna, hogy ha Isten el akar pusztítani engem, nincsen szüksége az ő revolvergolyójára, hiszen itt vannak az én jó doktoraim — és az ágya körülálló orvosokra mutat — általuk is elpusztíthatott volna.

A szellemes és ironikus megjegyzés csak kényszeredett mosolyt tud kicsalni a hallgatók ajkára. Ők még nem tértek annyira magukhoz a rémületből, mint maga az áldozat.

A főrabbi szeliden folytatja:
— A jó Isten azonban, úgy látszik, még nem akar kitörölni az élők sorából. Talán vannak még szándékai velem ezen a földön.

A merénylet részleteire terelődik a beszélgetés. Niemerower elmondja, hogy amikor reggel kilépett lakásának kapuján és elindult a Coral templom felé, az ucca másik oldalán három embert látott, akik közül kettő ujjal mutatott rá. Ekkor a harmadik előlépett és röviddel utána eldördültek a lövések.

— Hogyan lehetséges az, főrabbi ur — kérdi az egyik újságíró — hogy ön nem fogott gyanút és nyugodtan tovább ment, amikor látta, hogy két ember ujjal mutat Önre?

— Ó, én már megszoktam azt, hogy ujjal mutogatnak rám az uccán. Különösen az utóbbi időben egyre gyakrabban látam ilyen kinyújtott ujjakat. Rám mutatnak. Hogy miért? Sohasem akartam tulsokat töprengeni előlött.

Nem tudom miért, az ősz főrabbinak ez az ártalmatlan kijelentése a szívem mélyéig megrendített. A román zsidóágnak ebben a tragikus órájában mély és szimbolikus értelmet nyertek ezek a szavak. Egy új fénykörbe világította meg e szavak nyomán a romániai zsidóság szomorú helyzetét.

Hirtelen kinyújtott ujjak ezreit láttam magam előtt felkődni. Mindegyik új re-
ndük mutatott. Ezek óta és egyre sür-
ben nyulnak ki ezek az ujjak és mutatnak felénk, a célpont felé. Türelmetlen gyü-

lökődő, bosszúlihegő ujjak, mohó, kap-
zsi ujjak nyulnak ki a sötétből, felénk mu-
tatnak és várják, hogy valahonnan eldör-
düljön a lövés.

Mert mi egyéb az a regeteg antisze-
mita ujság, lázító röpirat és gyűlöletet
szító propagandabeszéd, mint megannyi
kinyújtott ujj, amely a hiszékeny, elszé-
dített népek célpontot, prédát mutat.

El kell olvasni a Porunca Vremii, a Li-
nia Dreapta, a Tara Noastra, vagy a gom-
bamódra elszaporodott többi antiszemita
sajtóorganumok bármelyik számát és lát-
ni fogjuk, hogy minden egyes cikk egy-
egy kinyújtott ujj, amely célt mutat az
egyelőre még ismeretlen revolveres em-
bernek. Ugyanakkor, amikor a demokri-
kus és kisebbségi sajtóorganumok a cen-
zura bilincsei között vergődnek és a fenn-
álló viszonyok legenyhébb kritikájától is
el vannak tiltva, ezek a jobboldali újsá-
gok a legfékevesettebb izgatást folytat-
ják a zsidóság ellen és nyíltan, büntetle-
nül uszítanak alkotmányba és törvénybe
ütköző cselekedetekre.

Lehet, hogy Niemerower főrabbi me-
renyletje valóban mániákus, beszámítha-
talan elmebajos. Lehet, hogy őt a földi
igazságszolgáltatás előtt nem lehet fele-
lősségre vonni tettéért. De vannak ennek
a merényletnek hidegfejű, józan, beszámí-
tható bűnöszei is. A kinyújtott ujjak a
bűnösök, amelyek az elmebajosnak a célt
mutatták.

Az igazságszolgáltatás feladata tisztán
és világosan adva van ebben a bűnügyben.
Meg kell keresni az igazi bűnösöket, a me-
renylet értelmi szerzőit, akik a félkegyel-
mű merénylőnek kezébe nyomták a gyil-
kos fegyvert és lefizették az érte járó
vérdíjat.

Nem lesz nehéz az igazi bűnösök nyo-
mára jönni. Hiszen ma már nem járnak
rejtve és bujdosva ezek a bűnösök, ma
már felemelt fejjel, nyíltan és ezer to-
rokából hirdetik a gyűlölet ígétjét és egy

milliók kisebbség elpusztításának csábító
tanát.

Ennek a szörnyű gattettnek igazi bü-
nöse az az atmoszféra, amelyet a hatósá-
gok szemelátára és jóindulatú tolerálása
mellett az évek során kitermeltek és mely-
nek két évvel ezelőtt a román nemzet
egyik legnagyobb és legjobb fia, Duca
miniszterelnök esett áldozatul. Lesújtóan
szomorú jelenség, hogy ez a két év előtti
intelem nem volt elegendő annak a kor-
mánynak a számára, amelynek fejét ra-
bolta el a merénylet, hogy becsületesen
és tiszta szándékkal pacifikálja az orszá-
got és szabadítsa meg attól a rákfenétől,
amely egyre aggasztóbb formában veszé-
lyeztetti az ország belső békéjét és bizton-
ságát. Sőt ellenkezőleg, ezalatt a kormány
alatt új szárnyakat kapott a szélsőjobbol-
dali agitáció és elsöpréssel fenyeget min-
dent, amit polgári rend és polgári sza-
badtság alatt értünk.

A Niemerower főrabbi ellen elkövetett
merénylet újabb intelem az ország felelős
tényezői felé. Nem lehet államérdék ma-
g az, hogy felderítetlenül maradjanak ennek
a bűntettnek igazi indító rugói és nem
tesznek jó szolgálatot az ország ügyének
azok, akik ebben a szörnyű eseményben
csupán egy beszámíthatatlan ember elszé-
dített cselekedetét látják. Éppen ellenke-
zőleg, a magasabb államrezon azt paran-
csolja ebben a pillanatban, hogy gyökeré-
ig kell hatolni a bajnak, ha el akarják
kerülni, hogy csakhamar még tragikusabb
kicsengései is legyenek.

Felelősségre kell vonni a cél felé mu-
tató ujjakat, ezeket a gonosz, türelmetlen
és lapszi ujjakat, amelyek mint szuronyok
erdeje nyulnak ki és fenyegetik nemcsak
az egész zsidóságot, de az ország nyugal-
mát és békéjét is. Az a körülmény, hogy
a mostani merénylet nem sikerült, hogy
az isteni gondviselés megmentette a ro-
mániai zsidóság szelid, tisztaszívű, lelki
vezérét a neki szánt haláltól, nem lehet
ok arra, hogy szem elől té vesszék az ügy
roppant jelentőségét, sőt ellenkezőleg, ele-
ven intelem kell, hogy legyen minden fe-
lelős román tényező számára, hogy ütött
az utolsó óra, amikor meg kell és még
meg lehet menteni az ország nyugalmát,
békéjét és becsületét.

Laval még a népszövetségi ülészek előtt megbukik?

Nem történtek döntő események sem katonai, sem diplomáciai téren az olasz-abesszin konfliktus ügyében. Sir Eric Drummond visszatér Rómába

London, január 13. Az olasz-abesszin há-
borus válságban döntő események a napok-
ban nem történtek sem katonai, sem diplomá-
ciai téren. Katonai téren bizonyos mozgá-
lásság mutatkozik, de az egész Abessziniá-
ban zuhogó eső a nagynyomúságú hadműve-
leteket lehetetlenné teszi. Mindemellett úgy
abesszin, mint olasz részről különböző or-
ton elönyömléseket jelentenek, nem látszik
valószínűnek azonban, hogy ezeknek különös
fontossága volna.

Párizs, január 13. (Rador.) A lapok meg-
állapítják, hogy Rómában örömmel fogad-
ták a hírt, hogy Sir Eric Drummond megrö-
vidíti szabadságát és visszatér Rómába. Ugy
hiszik, hogy Drummond felhatalmazás-
kapt kormányától, hogy tegye újabb lépése-
ket még előlött a Népszövetség összeül, vagy
legalább ugyanabban az időponban.

Laval még a népszövetségi ülészek előtt megbukik?

Párizs, január 13. A diplomáciai esemé-
nyek továbbfejlesztésében nagy szerep jut
annak, hogy a Laval-kormány újra erősen in-
gadozik. Ujra kétségessé vált, hogy Laval
fogja-e a hét végén kezdődő geif tanácsko-
zásokon képviselni Franciaországot, vagy
valamelyik más francia államfé. A radkái-
lis párt, melytől Laval sorsa függ, erősen

nyugtalankodik. Megörtenehtik, hogy a hol-
nap kezdődő új parlamenti ülészekon Laval
már az első napon megbukhatják, párizsi
lapjelentések szerint ugyanis erős mozgalom
indult meg a radikál sok között, hogy Lavalt
a mostani ülészekon már ne engedjék Genf-
be. Jellemző ebből a szempontból Paul Bon-
cour volt külügyminisz'er tegnapt tartott be-
széde, melyben ingadozás nélküli népszövetségi
politikát követel és élesen támadta Lavalt.
Valószínűnek látszik, hogy az angol állásfo-
lalás óvatosságának is az a fő oka, hogy
előbb a párizsi helyzet tisztázódását várják.

Lisszabon, január 13. (Rador.) Vasconcel-
los, a 18-as bizottság elnöke elutazott Genfbe.

Újabb nagy abesszin támadás ké-
szül a tigris fronton az olaszok ellen

Róma, január 13. (Rador.) Hivatalos olasz
harcéri jelentés szerint olasz repülőök felderít-
ő szolgálatot teljesítettek Dankalában Teru
vidéken. Az eritreai hadállások többi részén
csak az őrzőerők tevékenykedtek.
A Havas átvirafa szerint az olasz repülőök
élnék tevékenységét fejtették ki az utóbbi
napokban a tigris fronton is.

A északi fronton történő hadműveleteket
illeőleg az abesszin hivatalos jelentések gen-
keves információt nyújtanak. Olyan hírek
járják, hogy újabb nagy támadás készül az
olaszok ellen Tigrében.

Perc Smolensky

— Halálának ötvenéves fordulójára —

Egy dátumot, napjaink szívesen visz-
szaemlékező tendenciája közepette, kife-
lejtettek: Perc Smolensky halálának öt-
ven éves évfordulóját. Az új héber eibe-
szelő irodalom végtelenül szimpatikus
művelője volt, abban a korban az első,
aki a zsidó reformizmus tartalmatlansá-
gát és tarthatatlanságát leleplezte, pel-
lengere állította és egyuttal kimutatta a
zsidó nép babonáinak fonákosságait. És
nemcsak kritikus volt, hanem alkotó te-
hetség, a legjavából való. Josef Klausner
azt írta a regényeiről, hogy kortársai
közül nívóban, fantáziájában csak Jókai
Mór tudta őt utólni.

Mindenekelőtt ismertessük Perc Smo-
lensky két zsidó környezetét: az otthonit
és az otthonon kívülit, amelye fejlődése
későbbi során került. 1842-ben született a
kicsiny Monasterzycin lengyel városkáb-
ban. Apja, Mose Smolensky nagyon jó-
módu kereskedő volt, felvilágosodott el-
me, aki sokat olvasott. Középkori zsidó
filozófusokat, Talmudot, de legszívese-
ben korának héber irodalmi termékeit.
Perc hatodik gyermek volt, tehát gon-
dot jelentett, ezuttal a szokottnál na-
gyobbat, mert az üzlet hanyatlott, és a
Smolensky házaspár kénytelen volt el-
költözni a városból egy kicsiny szomszéd
községbe. Kocsmat nyitottak, amely azon-
ban két és fél évi fennállása után porig
leégett. Ehhez a szerencsétlenséghez já-
rult még egy hamis vád, amit a község
részege papja emelt Mose Smolensky el-
len. A pap ugyanis az elfogyasztott és ki-
nem fizetett italok fejében zálogba hagy-
ta Mosenél az ezüst kezgyszereket, sőt
ornátusát is, amit a tűz szintén elpusztít-
tott. A pap feljelentette a zsidót, hogy
elsikkasztotta az „örizetbe vett tárgya-
kat“ és a kocsmat ő maga gyújtotta fel
azért, nehogy rajta — a papon — keres-
sék a templomi értékeket. A szerencsét-
len ember ekkor világgá indult és az esz-
szonyt hat gyermekével isten kegyes
gondviselésére bízta. Elhagyatott falvak-
ban bujkált és mint lakodalmi énekes —
„marselik“ — kereste kenyérét. Az esz-
szony azalatt zsákfoltozásból és apró al-
kalmi üzletekből tartotta fenn magát és
gyermekait, akik közül a legfiatalabb
Perc volt egyuttal a leghetesegebb.

Tíz esztendőskorában már verseket írt,
héber meséket és midrasokat komponál-
gatott. Elkerült a szokolovi híres jesivá-
ra, ahol a zsidó ismereteken kívül oroszul,
németül és franciául is megtanult. Ké-
sőbb azután egy fűszeres boltban kapott
alkalmazást, de ezt is abbahagyta, Odesz-
szába vágott, az orosz zsidók akkori
kulturcentrumába. Itt jelentek meg első
írási héberül. Az irodalmi világ felfigyelt
reá és Smolensky attól kezdve ál-
landóan írt regényeket, publicisztikát és
verseket. A „Hasschar“ című folyóirat
már új világnézetét tükröztette. Ez a vi-
lágnézet egyelőre krikkai volt. Megkri-
tizálta a mohó felvilágosodási tendenciát,
amely akkor elfogta a keleti zsidóságot.
A zsidók között — írja Smolensky egyik
biográfusa — sok volt az ügyvéd, orvos,
író és egyéb intellektuel, csak éppen iga-
zi zsidó volt kevés közöttük. Ekkor kez-
dődött a legszemérmetlenebb stréberség
időszaka. A felvilágosodás a „felvilágoso-
dottak“ túlnyomó többsége számára fejős
ténen volt csupán, a műveltség ipar lett,
helyesebben „üzlet“ éppugy, mint a töb-
bi. A felvilágosodási írói szabadon gondol-
kodó embereket szerettek volna nevelni és
íjeden vetik észre, hogy az új generáció
ehelyett materialistává vált és csak anya-
gi javak után lohol. Ez a felvilágosodott

541 zsidó
be 1935-ben
ztinába

11. A Pálor jelen-
és halfai kikötőkön
navában 3392 zsidó
ba, ezek közül 305 ka-
nálisán ezer font tő-
Ezzel a számmal —
után nem foglalja ma-
ben bevándorolt zsidó-
61 ezer 541 zsidó be-
le az országban, ezek
sta. 1934-ben 42 ezer
lök száma, akik közül

A
hatatlan
micipő

DRAT

és Lapskiadó E. K.
da Barou L. Pop 12

URAT

éiert

generáció követelte a ceremóniák megszüntetését. Valójában azonban szakitottak a vallással azért, hogy annál szabadabban hódolhassanak szenvedélyeiknek. A zsidóság szellemisége lejtőre jutott és ezzel együtt a héber nyelv és a héber irodalom is.

Perec Smolensky a reform zsidóságot főfőszékben tanulmányozta: Berlinben. Láttá szíves templomaikat üresen, meghallgatta prédikátorait, akik zsidótlan szellemben és szokatlan formák között akartak hatni gyér közönségükre. Meghallgatta kántoraikat, akik inkább operanépek voltak, mint „chazanok“ és megdöbbent, amikor megtudta, hogy a kórusban keresztény leányok énekelnek héberül. Mindezt mesterkéltnek érezte az író, ezért nagyon is ellenszenvesnek. Amit az akkori reform-rabbik, az asszimiláció bajnokai szóban és írásban mondtak a zsidóságról, sehogyan sem elégítette ki. Hogy a zsidóságnak nagy érdeme a monoteizmus, amivel megtérítette a világot, azt Perec Smolensky nem volt hajlandó egy nép vezéreszméjéül elfogadni. A zsidó nép, mint minden más fejlődő emberközület, nem elégedhetik meg múltbeli dicsőségekkel — gondolta — és akkor fogamzott meg benne a nagy gondolat, hogy körvonalozza a zsidóság célját.

Kialakultak benne a zsidó népi ideálok. Érezte, hogy minden népnek szüksége van egy jobb jövő reményére. A zsidóság története keserű tuskés utján szintén táplált ilyen reményeket, de ezeket nem tudta magában kikristályosítani: sok viszontagsága, üldöztetése és bizonyos országokban különösképpen jómódja miatt. Megírta tehát „Am olam“ (Világ népe) című regényében azt a fejezetet, amelyben állást foglal a zsidóság és problémájával szemben is. Elmésem analizálja itt a messiási gondolatot, amely a zsidóságot a babyloniai fogságtól kezdve a mai napig lelkesítette, vigasztalta, reménnyel éllette. Egyben rámutatott e remény fantasztikus, misztikus megnyilatkozásainak okára is és rámutatott arra, hogy miként lehet majd sallangjaitól megtisztítani ezt a gyönyörű gondolatot és felemelő érzést.

E gondolatmenet során szinte kézenfekvően adódott, hogy a zsidóság messiási áhitatát realizálni is lehet, Israel régi dicsőségét ismét életre lehet majd kelteni.

Smolensky elgondolása szerint a történelemben nincsenek lehetetlenségek. Rámutatott a görögök példájára, akik megtartották évszázadokon át nemzeti ideáljait és nem engedték el egyetlen alkalmat sem arra, hogy visszanyerjék a törököktől régi országuk földjét. Az író véleménye szerint, ha egy egész népet át tudja hatni a földhöz való visszatérés gondolata, akkor nincs mitől tartani: a gondolat utat tör magának és megvalósul. 1871-ben jelent meg a könyv, nyolc esztendővel az ujcionista mozgalom előtt. Az „Am olam“-ban körvonalozva vannak a zsidó népiség alapfogalatai és meg volt jelölve nagy vonásokban az ut is amelyen a zsidóságnak céljai felé haladnia kell.

A zsidó publicisztika a gondolatot fölkapta, propagálta, kimélyítette, történelmi és szociológiai érvekkel alátámasztotta. Regények, cikksorozatok, drámák, költemények jelentek meg az „Am olam“ hatása alatt, előkészítve a zsidó népi eszmények újjászülését számára.

Ez a visszhang magát az írókat is újabb alkotásokra készítette. „Gimul jesarim“ (Az igazak jutalma) című regényében a fengyel fölkelésben résztvevő zsidók csalódását írja meg fagyos tárgyilagossággal. Az „igaz“ lengyelek cserben hagyták a zsidó szabadságharcosokat, kiméltelenül kiszolgáltatták őket a reakciónak. Le kell vonni ebből a tanulságot, amit Leon Pinsker „anto-emancipációval“ jelelt meg. Csak akkor tudunk megélni és érvényesülni, ha magunk dolgozunk és áldozunk felszabadításunkért. Utolsó regénye „Hajorusa“ (Az örökség) már teljesen kialakult cionista eposz, amelyben a költő látomás-szerűen írja le a nélkülözések között épülő országot.

Halottas ágyán fejezte be azt a regényt — mint mondotta — Moses Hess hatása alatt. A legzseb „örökség“ amit író népeére testálhat. (sz. t.)

Nagymamám, a császárnő

Írta: Mária, román királyné

Mária királyné sajtó alatt lévő emlékirataiból közöljük az itt következő, közvetlenségükben különösen érdekes visszaemlékeéseket.

Az én drága nagymamám! Micsoda felejthetetlen, furcsa kis öreg hölgy volt a krinolinzerű fekete selyemszoknyáiban, a fehér özvegyi főkötőjével, a furcsa félős kis nevetésével és azzal a könnyed vállrándítással, mely szinte már valami „tic“-ként hatott nála, oly gyakori volt.

Bennünket, gyermekeket, valami sejtelmes imádatérzessel töltött el a nagy csend mely a nagymama ajtait övezte. Lágy szőnyegekkel befogott folyósók végtelen tekervényein juthattunk el csak félhangon beszélő, nesztelenül suhanó udvarhölgyek vezetésére alatt a nagymama lakosztályába. Utközben ajtóik nyitak hangtalanul, mint egyes fokozatok a szentek szentje felé, melybe csak a beavatottnak van belépőtük.

Olyan kicsiny volt a nagymama és annyira híján volt minden parancsoló fölénynek és mégis valami mondhatatlan féltiszteletet tudott kelteni mindenki benn. Ha beléptünk hozzá, mindig az alacsony fölterjedésű, valami édes félmosollyal nézett a három nővérem, a bátyám meg én felém és az volt az érzésem mindig, hogy ő maga nem kevésbé féltünk, mint mi gyermekek. A beszélgetésünk vele sosem volt élénknek mondható. Főleg afelől kérdezősködött mindig, hogy hogy vagyunk és hogy viseljük magunkat és még jól emlékszem a kicsit nevető és kicsit szörnyülködő felkiáltásaira, ha valamelyikünk az azt hallotta, hogy rosszkedvű volt. Meg vagyok győződve, hogy legalább annyira örült, mint mi, ha lerázta magáról ezt a mindennapi audienciát.

Hanem a nagymama lakosztályának mégis volt valami különösen vonzó ize. Először is mindig narancsvirágos volt, pedig sohasem volt benne narancsvirág, azután megtömvé volt ezerféle csodával: nagy, sokszínű játszó üveggömbökkel, például meg Landseer-festményekkel, amiken az emberek mellett élthű kutyusok voltak leábrázolva, meg szarvasok és ponylovok. A falak mindenféle meghalt gyermekek fényképeivel voltak teleaggatva, mikre alig mertünk ránézni, de ennek a nagymama szentélyének az igazi istensége mégis csak a nagypapa volt, a regés elhunyt uralkodótárs. Itt volt ő, Albert, a száz-köbörg-gótai, minden korban és minden alakban, szoborban, plakettben, tanulmányfőben, fényképen, pasztellen, akvarellben és olajfestményben, civilben és egyenruhában, frakkban vagy otthoni öltözetben, mint kilt-szoknyás skót katoná, mint huszár és mint tiroli vadász, mint sétáló magánzó, vagy a térdszalagrend ünnepi kötöszében; nagypapa kocsihajt, nagypapa kutyusokkal játszik, nagypapa kertészkedik, vagy az erdőben sétál, nagypapa a gyermekei között és nagypapa a hivatalában, mint államférfi, kit óriási díszteremben miniszterek vesznek körül összegöngyölt államokmányokkal kezükben. Amerre nézett az ember, mindenütt a nagypapa átható vagy mélylázó szemével találkozott.

Volt azután ott sok más csodálatos és piciny alak is kivéve cairngorn-ból, a ritka skóciai topázból, vagy balmoral gránitból, de a legnagyobb gyönyörünk mégis a nagymama nevetlen, örökké pajkos ökörszeme volt... Persze, csak akkor játszhattunk vele, ha a mamával jöttünk, mert olyankor a mama és a nagymama nagyon komolyan és hosszasan beszélgettek egymással és ránk sem ügyeltek.

Ezek az emlékek Windsor-Castle-ból. Osborne-ban és Balmoral-ban már egészen másképpen ment a dolog. Ott a kertbe mentünk a nagymama üdvözlésére, aki egy földbeszűrt óriási zöld napernyő árnyékában üldögélt. Hanem még a smaragdgyepen is csak hangtalan lépésekkel volt szabad a nagymamát megközelíteni.

Különösen élvezetes volt azonban a nagy mama reggelije. Az ő kávéjának valami egészen külön finom illata volt és különleges németországi süteményt evett hozzá, amit nagy kerek és lapos skatulyákban

tartottak. Szerettünk szaglálódni a reggeli asztala körül, de csak ritka esetben hagyott a kávéjából kóstolni.

A szolgálatában óriási termetű lakajok állottak, highlanderek, szürke és vörös, vagy fekete és zöldkockás kurta szoknyában, turbános, mozdulatlanfejű hinduk és egész sereg kutyus, vizslák, colie-k és mindenféle hosszuszőrű, meg rövidszőrű terrier-k, meg egy bübajos, rózsaszín orrocskájú és rubinszemű izabella-ponny, mely mintha miniatűr mása lett volna azoknak az óriási gálatovaknak, mik a nagymama csodálatos aranyhintóját húzták, ha a parlamentbe, vagy a Westminsteri székesegyházba hajtatott.

A gyermekségem álomországja volt Frog

more és Osborne, a nagy vakációk, a tenger és a plage, a mesés ponylók, melyek tengeren és hét bérceken át tud száguldanak és ebbe a boldog álomvilágba tartozott bele a zöldbojtos selyemernyő alatti reggeliző nagymama is a kutyusok, hinduk és highlanderek között, a néikkel körülvéve, akik alig mertek moccanni és az udvarhölgyekkel, akik mindig fekete selyembe voltak öltözve, csupa knix és mosoly és halk, suttogó beszéd, mert a nagymama közelében mindenki suttogott. Aztán az Osborne-House ragyogó terraszain a falak mentén égbetörő óriási magnóliák, miknek olyan jó citromszaguk volt, ha beléjük rejtettük a fejünket, de amiknek egy levélét sem volt szabad letörni, mert azok nagyon is ritkák és nagyon is értékesek voltak a mi gyermekezeink számára. Susogó titkok, virágok, mik fonnyadtan is illatoztak tovább, mégha a szirmuk meg barnult már régen, mint finom bőrkötő régi miniatűrkönyveken...

IZRAEL HANGJA

című nagy zsidó történelmi film! SIGHETEN f. hó 17. 18 és 19-én fogják vetíteni. A várható nagy érdeklődésre való tekintettel tanácsos jegyekről előre gondoskodni Levi Alexandrunál P. Unirii

Nem az a két cigány követte el a vultureni gyilkosságot, akik a büntényt bevallották?

A gyilkosság értelmi szerzőjének letartóztatása még bonyolultabbá teszi a gyilkosság ügyét. A főtettes szerint haton, a rendőrség szerint csak ketten voltak a tettesek és ketten, akik mindent bevallottak — ártatlanok

Cluj, január 13. A vultureni gyilkosság ügyére már-már úgy látszott, hogy a negyedik tettes elfogatása — melyről lapunk legutóbbi számában beszámoltunk — és ennek beismerő vallomása véglegesen pontot tett.

Lingurar Stéfán, a gyilkosság főtettesét a tegnapi nap reggelén erős fedezet mellett, vasravezve áthozta a somucamarei csendőrség C'aira, átadták az itteni rendőrség bünygyi osztályának, ahl megkezdtek kihallgatást. Délután 10 óráig a késő éjjel órákig hallgatták ki a rendőrség ügyészei által a detektívek Drághiciu dr. rendőrigazgató vezetésével a gyilkos cigányt. Lingurar nem tagadta az ellene felhozott vádakat. Már az első percben beismerte, hogy észlvetett a gyilkosságban, sőt azt is, hogy ő volt az, aki fejszével Lázár Miksa főbűbűtöte és ő adta az első késszurást Lázár Vilmosnak is. Val lomásában azonban szenzációs részleteket mondott el, amik úgy látszottak, hogy egészen új fordulatot adnak a nyomozásnak.

Lingurar kijelentette a detektívek előtt, hogy

a gyilkosságot nem négyen, hanem haton követték el cigányok, az egyik letartóztatott tettestárs pedig ártatlan.

A rendőrség óriási jelentőséget tulajdonított Lingurar vallomásának, aki folytatva a korábban mondottakat, kijelentette, hogy Majláth Péter, akit annak idején Varga Sándor vallomása alapján tartóztattak le, nem vett részt a gyilkosságban, hanem három másik cigány, névszerint Rostas Joan, Cujár Lazar és Lakatos György, ciunafai lakosok vettek velük együtt részt a Discom-kocsi elleni merényletben.

Drághiciu dr. azonnal telefonált a ciunafai csendőrségnek, amely néhány perc múlva már jelentette is, hogy a falu kocsmájában letartóztatták a három legényt. A délutáni órákban a gyanúsított cigányok már a clujai rendőrségen is voltak. Drághiciu dr. személyesen látott hozzá kihallgatásukhoz. A cigányokon látszott már az első percben, hogy fogalmuk sincs, miről lehet szó. Mikor aztán megtudták, hogy mivel vádolják őket, ijedten és kétségbeesetten tiltakoztak a vád ellen. Elmondották, hogy a bünténybe való bekeverésüket annak tulajdonítják, hogy régó a haragos viszonyban állottak Lingurarral, akit a nyár folyamán egy alkalommal a kocsmában meg is vertek.

A három cigány vallomása teljesen szüntelen tünt. Sem keresztkérdésekkel, sem szembesítéssel, vagy bármilyen más eszközzel nem lehetett őket más vallomásra bírni. Később már Lingurar sem merté olyan határozottan állítani, hogy ez a három cigány is részt vett a gyilkosságban.

Ma délelőtti folyamán a rendőrség bünygyi osztálya elhatározta, hogy szabadon bocsátja a három letartóztatottat, kiknek bűnösségére nézve semmi bizonyíték sem látszik fennállani.

A gyilkosság ügyének nyomozása azonban ezzel még távolról sincs befejeződve. Drághiciu rendőrigazgató, miután többször. Den áttanulmányozta a nyomozás folyamán készített összes iratokat, újonnan kihallgatva az ügyészei fogházban letartóztatásban levő vádlottakat, arra a feltevésre jutott, hogy

a gyilkosságot sem négy, sem hat tettes nem követte el, hanem csak kettő: Lingurar és Varga.

Eszerint Majláth és Szilágyi, az ügyészei fogházban ülő másik két vádlott, akik a rendőrségen elismerték, hogy részesei voltak a merényletnek, nem volnaik tényeg gyilkosok, illetve bűnrészesek.

Drághiciu rendőrigazgató feltevésének rendkívül nagy jelentősége van. Egyelőre természetesen — egészen a rablőgyilkosság rökön ruálásáig — nem lehet megállapítani, vajjon heyt áll-e a feltételezés vagy sem, mindenesetre érthetetlenül világik az a tény, hogy milyen okok kényszerítették Majláth és Szilágyit, amennyben tényegesen ártatlanok, arra, hogy a gyilkosságban való bűnrészességet elismerjék.

Az Országos Zsidó Párt Cluj Tagozatának

Str. Saguna 7. sz. alatti jogvédő irodájában kedden, január 14-én déli 1/2-1-1/2 óra között dr. Löwinger István tart inspekción.

Megjelent az

Egészség

januári száma a már eddig megszokott változatos és gazdag tartalommal, mely rövid idő alatt nélkülözhetetlenné tette a kiünöb szerkesztett folyóiratot a magyar olvasóközönség számára. A folyóirat, mely tözsdékben is kapható, megrendelhető a kiadóhivatalban Cluj, Calea Reg. Ferdinand 56. Telefon 972. Előfizetési ár egy évre 110 lej.

London, január 13. számában jelent meg Samuel Palesztin angol híradalom a Bearsleds és Simc yorkba utazik a zsidó vezetők az zikkal karöltve tőt dolgoznak a ezer zsidó átelep tisztánába és más vábbá a Newyor azt a verziót is, a amely csak abban zsidó tömeges ki mi, ha vagyunka veszik ki és anne Néme'országba, v megmentése a né edlem feleségítésé Sir Herbert Sar országai zsidók töm szervezésére irány koztatja az egé nagy jelentőséget a újonk nemzetközi vajabb jelentések es amerikai kor val és támogatásá ban is párhuzan ezen nagyszabású ügyében, melyhez tani az ujkori v

Nincs szó a költendő tran

A Zsidó Távirat lól nyert értesítés de vezető körök é

A lond

London, január 13. lapok behatáon f ádonald volt menek velével, melyet a és az angol és az tervével, mely 25 kizte ki célul. A káinak Macdonald között.

A „News Chron tal arra, hogy Bearsleds és Simc eredménye a Med rint ugyanis a lon sefő körök kész szövétség elé.

A Daily Herald Sammel amerikai azonban, hogy há népek közönségéne lában meg kell sz lékeztető zsidóül se szerint

üzemlítő fontot zsidósága köréb zsidó vezetők a telepítési

A Times oldala németországi zsid fogóhoz hasonlítj ta: arra, hogy N táihatnak a zsidó vagyunk kimenté kárva előlük. A l

mindaddig, amli képes megteke

Személyiz

mely fel keresked riumnak ben besz

Amerika és Anglia támogatja a 250.000 németországi zsidó tömeges kivándorlásának tervét

Sir Herbert Samuel amerikai küldetése és a newyorki mentőakció nem áll összefüggésben Németországgal kötendő bármilyen transzferegylemmel. Tízmillió fontot akarnak felhozni az angol és amerikai zsidó vezetők

Weizmann is Amerikába utazik?

London, január 13. Az Uj Kelet legutóbbi számában jelentettük, hogy Sir Herbert Samuel, Palesztina volt főkörmányzója, az angol birodalom volt belügyminisztere, Lord Bearsted és Simon Marks kíséretében Newyorkba utazik január 15-én, ahol az angol zsidó vezetők az amerikai zsidó vezető körökkel karöltve nagyszabású tervet és akciótervet dolgoznak ki, melynek programja 250 ezer zsidó áttelepítése Németországból Palesztinába és más országokba. Közöltük továbbá a Newyork Times jelentése alapján azt a verziót is, amely szerint a német kormány csak abban az esetben hajlandó 250 ezer zsidó tömeges kivándorlásához hozzájárulni, ha vagyonukat német áru formájában veszik ki és annak ellenértéke visszafolyik Németországba, vagyis ha a zsidók tömeges megmentése a német gazdaság és kereskedelem fellegítésével jár együtt.

Sir Herbert Samuel missziója és a németországi zsidók tömeges kivándorlásának megszervezésére irányuló terv élénken foglalkoztatja az egész világsajtót és rendkívül nagy jelentőséget tulajdonítanak ezen akciónak nemzetközi politikai körökben. Legújabb jelentések szerint az akció a londoni és amerikai kormánykörök hozzájárulásával és támogatásával indul meg és Párizsban is párhuzamos tárgyalások folynak ezen nagyszabású és világra szóló akció ügyében, melyhez hasonló alig tud felmutatni az újkorai világtörténelem.

Nincs szó a német kormánnyal kötendő transzferegylemmről

A Zsidó Távirati Iroda illetékes forrásból nyert értesülés alapján közli, hogy a zsidó vezetők körök által felvetett terv 250 ezer

németországi zsidó áttelepítésére nem áll semmilyen összefüggésben olyan egyezményrel, mely szerint az emigránsok német áru formájában kell, hogy kivigyék vagyonukat, hogy ezáltal megtérjék a német-ellenes világbajokot. Az amerikai cionista szervezet ilyen értelmű nyilatkozata, melyet az Uj Kelet is teljes részletességében közölt, teljes mértékben autentikusnak tekinthető. A terv részletei, mint például a megmentési alapra való gyűjtések megszervezése — jelentették ki illetékes helyen az ITA-nak — nem értek még arra, hogy nyilvánosságra kerüljenek. Mértékadó körökben cáfolják egyes londoni lapok azon híradását is, mintha angliai zsidó vezető férfiak tárgyalást folytatnának volna a német kormány megbízottjával Londonban a kivándorló német zsidók vagyonának áru formájában való transzferálás ügyében. Az ITA értesülése szerint ezek a hírek nélkülöznek minden alapot.

„Németország nem ismer tisztességet és morált”

Newyork, január 13. A Newyork Times kitart azon állítása mellett, hogy a német kormány 250 ezer zsidó transzferálásának feltételként követeli, hogy vagyonukat német áru formájában vigyék külföldre. A lap ezzel kapcsolatosan élesen kritikálja a hitlerista kormány magatartását és kijelenti: „Németország elveti a tisztesség alapvető szabályait és lábbal tiporja a morál elementáris követelményeit. De ahogy a dolgok állanak, sajnos, ezt a morális szempontból megvetendő tervet is melegelelés tárgyává kénytelenek tenni az érdekeltek tényezők.”

A londoni sajtó a tömegkivándorlási tervről

London, január 13. A londoni nagy világlapok behatóan foglalkoznak James Macdonald volt menekültügyi főbiztos bucsulevelével, melyet a Népszövetséghez intézett és az angol és amerikai zsidó vezetők új tervével, mely 250 ezer zsidó megmentését tűzte ki célul. A lapok szoros összefüggést látnak Macdonald bucsulevelé és az új terv között.

A „News Chronicle” vezércikkében rámutat arra, hogy Sir Herbert Samuel, lord Bearsted és Simon Marks küldetése az első eredménye a Macdonald levélnek. A lap szerint ugyanis a londoni és newyorki zsidó vezető körök kész tervet terjesztenek a Népszövetség elé.

A Daily Herald sikert kíván Sir Herbert Samuel amerikai küldetéséhez, hangsúlyozza azonban, hogy ha Hitler valóban számol a népek közösségének véleményével, egy általában meg kell szüntetnie a középkorra emlékeztető zsidóüldözéseket. A lap értesülése szerint

Tízmillió fontot akarnak felhozni a világ meidőségi körében a londoni és newyorki zsidó vezetők a nagy kivándorlási és áttelepítési terv megvalósítására.

A Times oldalas cikkeiben foglalkozik a németországi zsidók helyzetével. Párkányfogóhoz hasonlítja ezt a helyzetet és rámutat arra, hogy Németországban nem egzisztálhatnak a zsidók, viszont a kivándorlás és vagyonuk kimentésének lehetősége is el van zárva előlük. A lap szerint

mindaddig, amíg a német kormány nem képes megfektetni a radikális elemeket

Személyzeti kimutatás,

mely február hó 1-ig beküldendő a kereskedelmi és iparügyi minisztériumnak, BOROS papirkereskedésben beszerzhető.

saját táborában, a Népszövetség intervensziója sem használhatja sokat.

Valószínűleg hajlandó volna a német kormány engedélyezni a zsidó emigránsok tömegének kivitelét német áru formájában, feltéve, ha a kivitt árunak egy részét deviza formájában viszkiják. Az országoknak azonban nem érdeke a német exportot előmozdítani saját rovásukra.

Schacht a zsidók tömeges kivándorlása ellen

Berlin, január 13. Berlini hivatalos körök a következőket közli Sir Herbert Samuel newyorki missziójáról és a németországi zsidók tömeges áttelepítésének tervéről: Két részből álló akcióról van szó: Simon Marks fogja levezetni a német zsidók Palesztinába való áttelepítésére irányuló akció, míg Bearsted örgróf annak a tervnek a megvalósításán fog fáradozni, amely németországi zsidó körökből származik és amelynek célja: nemzeti likvidációs bank létesítése a német zsidók és vagyonuk kivitelére más országokba, Palesztinán kívül. Sir Herbert Samuel fog az összakció élén állni.

A Zsidó Távirati Iroda illetékes német forrásból nyert értesülése szerint német kormánykörökben megoszlanak a vélemények abban a tekintetben, hogy kívánatos-e a zsidók tömeges kivándorlása Németországból. A hitlerista kormány szélsőséges elemei határozottan a zsidó tömegkivándorlás kedvezményezése mellett foglalnak állást, míg a mérsékelt elemek, melyeknek szószólója dr. Schacht birodalmi gazdasági miniszter, attól tartanak, hogy

a zsidók tömeges kivándorlása gazdasági összeomlásba sodorhatja Németországot.

Ezen körök a fokozatos kivándorlás rendszerének híve. Arra az álláspontra helyezkednek, hogy

a birodalom gazdasága szempontjából

Fontos tárgyalások Párizsban

Párizs, január 13. A francia fővárosban tartózkodó angol zsidó vezetők beható tárgyalásokat folytattak a 250 ezer német zsidó megmentését célzó akcióról Justin Godart szenátorral, volt miniszterrel, Paul Raynaud-val, valamint Franciaország más mértékadó politikusaival. Arról van szó, hogy a létesítendő nemzetközi megmentési alap szervezésének egyik ágát Franciaországba helyezik.

A párizsi lapok tudni vélik, hogy William Phillips, Amerika külügyi államtitkára, aki a napokban Berlinben és Párizsban járt és most Londonban tartózkodik, Jesse Strausz Amerika párizsi követének ösztönzésére (Strausz tudvalevőleg zsidó) az új megmentési akció szolgálatába szegődött.

Az amerikai külügyi államtitkár Londonban beható tárgyalásokat folytatott Anthony Eden külügyminiszterrel és Lord Melchettel, a németországi zsidók tömeges áttelepítésének tervéről

és január 15-én a Majestic gőzösen szintén Newyorkba utazik Herbert Samuella, Newyorkból Washingtonba megy a külügyi államtitkár, hogy egyengetse a megmentési alap megteremtését. Hír szerint az alap elnökségében az amerikai kormány egyes tagjai is részt vesznek.

A Népszövetség és Herbert Samuel küldetése

London, január 13. A Manchester Guardian rendkívül nagy jelentőséget tulajdonít Herbert Samuel newyorki küldetésének. Hangsúlyozza, hogy nagy horderejű lépésről van szó. Az akció még kezdetén áll és az angliai delegáció egy hónapot fog Amerikában tölteni, ahol rendkívül komoly kérdésekről fog az amerikai zsidó vezetőkkel tárgyalni. A lap szerint a londoni és newyorki terv elsősorban a fiatalabb németországi zsidó elemek kivándorlásának rendszeresítését és nagyszabású pénzalap felhozását irányozza elő ezen elemek kiképzésére és Palesztinába és más országokba való letelepítésére.

Sir Herbert Samuel missziója azonban nem keverhető össze a németországi zsidó vagyonok transzferálásának kérdésével. Ez a kérdés Németországra tartozik.

A zsidó közösségek feladata egy nagyszabású alap összehozása Angliában és az Egyesült Államokban, hogy azzal finanszírozzák a fiatal zsidók kivándorlását Németországból és letelepítésüket más országokban. Ez az akció és terv nem áll semmilyen összefüggésben a hitlerista kormánnyal kötendő bármilyen megegyéssel. Ilyen megegyezés a Népszövetség kötelessége és feladata.

UJ! GRANDIOZUS! MEGRENĐITŐ! OSODAS!

„Pompei végnapjai”

BULWER LAYTON közismert regényének teljesen új átdolgozása, rendezte MIRIAM COOPER. Bemutatja memsokára a „SELECT” MOZGO.

Televíziós leadót létesítenek Bucurestiben?

A belügyminisztérium veszi át a román rádiót

Bucuresti, január 13. (Az Uj Kelet tud.) Rövid időn belül gyökeresen átszervezik a bucuresti rádiót, mely mint ismeretes, eddig mint önálló intézmény működött. A kormány a belügyminisztérium átszervezése kapcsán teljesen reorganizálja a rádiót és azt a belügyminisztérium közvetlen hatáskörébe utalja. Ezzel a rádió erősebb állami ellenőrzést kap, ami különösen a szellemi résznél elkövetett eddigi visszaéléseknek fogja elejét venni.

Átszervezik a rádió kereskedelmi részét is. Eddig ezen a téren súlyos visszaélések történtek. Az ország jeles intellektueljei nem juthattak szóhoz a rádióban, míg a rádió igazgatóság által előnyben részesített ismeretlen fiatalok állandó szereplői voltak a rádióknak. Különösen az utóbbi időben, amióta a rádiót egy jobboldali újságíró vezeti, ez a fontos kulturális intézmény a reakciós politikai irányzatok szöcsövé lett. A belügyminisztérium vezetése legalább is azt látszik biztosítani, hogy a rádió a mindenkori kormányok propaganda céljait fogja szolgálni.

Tervebe vette a belügyminisztérium a rádió mellett egy televíziós állomás létesítését is. A bucuresti sajtó részletesen foglalkozik ezzel a kérdéssel és bár örven-

detesnek tartja a televízió meghonosítását Romániában, akadnak olyan hangok is, amelyek úgy vélik, hogy előbb meg kellene várni a televízió tökéletesítését és csak akkor bevezetni Romániában. A televíziós készülékek ma még olyan drágák, hogy anyagi sikere a kísérletnek nem látszik biztosítottnak.

A minisztérium tervbe vette a brasovi rádióleadó tökéletesítését is. Ismeretes, hogy az első tervek szerint a rádióleadó erőssége 150 kilowatt lett volna, de anyagi okokból a leadó most csak husz kilowattos erősséggel működik. Főleg azért, hogy a magyarországi revíziós propagandát ellensúlyozza, a kormány hajlandó 150 kilowattal emelni a leadó erősségét. A bucuresti sajtó elsősorban azt követeli, hogy a rádió új rezsimje alatt javítsák fel a stúdió műsorát, amely sok kívánnivalót hagy maga után.

— Maniu beszédet fog tartani Devan. Bucurestiből jelentik: A Curentul szerint Maniu Gyula e hétfőn Devan beszédet fog tartani Pop Ghița megválasztása érdekében és ez alkalommal véleményét fogja nyilvánítani minden napirenden levő kérdéskörrel.

JANUÁR 14.
nagy vakációk, a...
ésés ponylyó, mely h...
en át tud száguldani...
mvilágba tartozott be...
emernyő alatt regge...
kutyosok, hinduk és...
a nénikkel körülötte...
occanni és az udvar...
indig fekete selyembe...
ha knix és mosoly és...
mert a nagymama...
suttogott. Aztán...
gő terraszain a falak...
si magnóliák, miknek...
guk volt. ha beléjük...
de amiknek egy leve...
letörni, mert azok na...
nyon is értékesek vol...
zeunk számára. Suso...
mik fonyadtan is illa...
na a szirmuk meg...
mint finom bőrköté...
eken...
17, 18 és 19-én fogják...
tel tanácsos jegyekről...
övette el...
akik a...
ak?
nyojuittabbá teszi...
szerint csak ketten...
ak — ártatlanok...
ének nyomozása azonban...
ról sincs befejeződve...
zgató, miután többször...
zta a nyomozás folyamán...
tokat, ujonnan kihallgat...
ogházban letartóztatásba...
arra a felfévesre jutott...
em négy, sem hat tettes...
hanem csak kettő: Lás...
és Varga...
h és Szilágyi, az ügyes...
másk két vádlott, akik a...
rték, hogy részesei voltak...
em volnának tényleg gyil...
zesek...
örigazgató felfévesének...
ntősége van. Egyelőre ter...
a rablőgyilkosság re...
nem lehet megállapítani...
a feltételezés vagy sem...
tetlenülé válik az a tény...
kényszerítették Majláth...
nyben ténylegesen ártatlan...
gyilkosságban való bűnr...
k...
Zsidó Párt Clap...
ozatának...
alatti jogvédő irodájában...
én déli 1/2—1/2 óra közöt...
stván tart inspekción...
elent az...
szség...
már eddig megszokot...
ag tartalommal, mely rövi...
betelenné tette a kiűndö...
óiratot a magyar olvasó...
A folyóirat, mely tözsdé...
grendelhető a kiadóhivat...
eg. Ferdinand 56. Telefón...
egy évre 110 lej.

SPORT

Január 19-én Brasovban ülést tart a Romániai Makkabi Szervezet exekutívája

Bázelbe január 26-ra összehívták a Világszervezet Akciónskomitte-ját

Cluj, január 13. (Az Uj Kelet tud.) A Romániai Makkabi Szervezet végrehajtóbizottsága üléseit, mint a többiek között a Hachsara—Allija kérdésnek sürgős rendezése, aminek még mindig nincs a kongresszus óta teljes joggal felruházott végrehajtószerve, az exekutive összehívása mellett tartározott. Ezzel kapcsolatban körlevelekben kereste fel a tartományi központok vezetőit, illetve az exekutive tagjait, amelyben az exekutive ülése színhelyül Brasovot, dátumát pedig január 19-én jelöli meg. Tekintettel arra, hogy az országos szervezet exekutívájának Erdélyben még nem volt ülése, nem kétséges, hogy az exekutive tagjai válaszában beegyeztelnek a dátumot illetően.

Illetékes helyről nyert értesülésünk szerint január 26-ra Bázelbe összehívják a Makkabi Világszervezet Akciónskomitte-ját, aminek napirendjén a Világszervezet érdeklő számos fontos kérdés szerepel. Az Akciónskomitte romániai tagjai azonban azzal a kéréssel keresték meg a Világszervezet londoni exekutíváját, hogy az ülése ne január 26-án és ne Bázelben, hanem február 18 és 24. között, a II. től Makkabiáival kapcsolatban Besztercebányán legyen.

A Romániai Makkabi Szervezet brasovi exekutive ülésének napirendjén egyébként a Hachsara—Allija kérdésen kívül a többiek között az OETR-kérdés, a Világszervezet Akciónskomitte-jának tisztségviselői részvétel, a romániai szervezet viszonya a Világszervezethez, stb. szerepelnek.

Az exekutive ülésére meghívást nyerne a tartományi központ Hachsara—Allija referensei is.

A Ripensia cáfolja az egyesület nacionalizálásáról elterjedt híreket

Timisoara, január 13. (Az Uj Kelet tud.) Az Uj Kelet egyik előző számában megjelent azon híradás alapján, amely szerint a Ripensia labdarugóegyesületét átveszi és a jövőben csak többségi játékosok kivan szerepettenni, felkerestük Lázár Cornel dr-t, a Ripensia elnökét, aki a leghatározottabban megcáfolta az ezirányú híreket. A Ripensia — mondotta Lázár Cornel dr — továbbra is a legbiztosabb értelembe vett sportszerűség alapján kíván, amint a múltban, a jövőben is működni.

Telefon Club—Wiener Eislauf Verein 3:3

Bécsből jelentik: A Telefon Club jégkorcsolyistái tegnap barátságos mérkőzést játszottak a Wiener Eislauf Verein-nal. A mérkőzés 3:3 (0:0, 2:3, 1:0) arányban döntetlenül végződött. A Telefon Club góljait Anastasiu, Petrovic és Brackl ütötték. Az eredmény a bucaresti egyú esre hízegő.

Dr. Tataru Coriolan a Romania elnöke

Cluj, január 13. A cluji Romania sportegyesület vasárnap tartotta rendes évi közgyűlését, amelyen a szépszámban megjelent vezetőségi és rendes tagok meglepedéssel állapították meg, hogy a Romania az elmúlt évben kitűnő eredménnyel folytatta az a munkát, amely révén Románia sportéletében mai pozícióját elérte. Az egyes szakosztályok jelentései, valamint az elnök, titkári és pénztárosi jelentések után a közgyűlés a következő vezetőket választotta:

Diszelnökök: Dr. Iuliu Maniu, dr. Veler Moldoveanu, Iuliu Moldovan tanár, dr. Iuliu Hateganu, dr. Liviu Pop, dr. Nicolae Birescu. Elnök: Dr. Coriolan Tataru egyetemi tanár, alelnökök: Patricu Cures, Bogoievicu alezredes, dr. Ioan Brate, V. Selvan, Comandor Nutescu, dr. Eugen Dunca, Victor Pulca rendőr-kapitány, A. Rencus, dr. C. Anca, dr. P. Vied, dr. V. Pop, C. Darabant, Avisalom Cordosiu, dr. A. T. Muresan.

Pötítők: C. Schipper, sportigazgató C. Georgescu őrnagy, titkár: Ioan Serb, jegyző: V. Fodor és E. Osvada, pénztáros: Parsch Francisc, háznagyok: J. Mucea és J. Chintean. Ellenőrző bizottság: Elnök N. Sarbu, tagok

N. Ramboiu, Gh. Dragoiu, J. Cociardi, póttagok E. Josan, J. S. Roia.

Az egyes szakosztályok elnökei a következők:

Futball: Dr. V. Moldovan, atlétika: Z. Pop kapitány, tenisz: R. Gimon, torna: dr. Brate, ökölvívás: Fr. Parsch, kerékpár: A. Gorgan, uszás: Z. Topan, korcsolyázás és téli sportok: P. Pop, turisztaság: Iorga, vívás: Marian Pop alezredes, sakk: V. Enache, asztalitenisz: Berlean, cserzés: M. Cretu őrnagy, birkózás: A. Deheleanu, teke: V. Fodor.

Kattowitz. Szilécia—Japán jégkorcsolya válogatott 3:2.

Hollandia—Franciaország 6:1 (2:0). Párizsban jelentik: Franciaország válogatott labdarugócsapata tegnap Hollandia válogatottjával mérkőzött, amelytől 6:1 arányban súlyos vereséget szenvedett. A féldíj eredménye 2:0 volt. A francia válogatott otthonában elszenvedett súlyos veresége igen nagy meglepetés. A franciák vigaszgólját Courtois lötte.

Kikapták a magyar amatőrválogatott, Párizsban jelentik: Tegnap játszottak Lyonban a francia-magyar amatőrválogatott labdarugómérkőzést, amelyet a franciák nyertek meg 2:1 arányban. A magyar válogatott gólját 20 méteres szabadrúgásból Kálai lötte.

Strasbourg. Slavia Prága—FC Strasbourg 5:1.

Reims. Hungária—FC Reims 4:1. A Hungária turját befejezte. Játsszott: 9 mérkőzést, nyert 8-at, vesztett egyet. Gólaránya 39:12.

Belfort. Sochaux—Hakoah Bécs 6:2.

Bécs. Semmering—Favoritner AC 3:2 (3:1). Kupamérkőzés.

Ausztria—Spanyolország válogatott labda-

rugómérkőzés lesz január 26-án Madridban. A mérkőzést a belga Langenus vezeti.

Párizs. USA jégkorcsolya csapata első európai mérkőzése a Francois Volants csapatával 4:4 arányban döntetlenül végződött.

Csehszlovákia asztaliteniszbajnokságát új ember: Vána Sparta nyerte meg. A férfipárosban a Vána—Pivetz, vegyespárosban Vána—Meljon, női egyesben Lloyd Adel győzött.

Az angol válogatott labdarugócsapat május 9-én Bécsben já szik Ausztriával, 13-án Brüsszelben Belgium válogatottjával. Az angol szövetség utasította Ausztria labdarugóvezérnek, Meisl Ottónak azt az indítványát, hogy Belgium helyett Anglia játsszon Budapesten a magyar válogatottal.

Uj elnököt választ a bucaresti Venus. A Gazeta Sporturilor értesülése szerint a bucaresti Venus sportegyesület a napokban tartja évi közgyűlését, amelyen új vezetőséget kíván az élre állítani. A lap értesülése szerint az elnök tiszte Gabriel Marinescu ezredes, Bucaresti rendőrprefektusát kérték fel, aki hajlandónak mutatkozott az elnökség vállalására. Az egyesület eddigi elnöke, Eladescu ügyvéd továbbra is megmarad a vezetőségben első elnöki minőségben.

A Nemzeti Bajnokságban játszó együttesek közül az Universitatea és Romania zárták a bajnoki félévet a leggyengébb inkasszóval. Ezt állapította meg a szövetség mellett működő speciális bizottság, amely a Nemzeti Bajnokság alapján miként való felosztása iránt tesz javaslatot. A terv szerint fentieket az Universitatea és Romania kapják, egyenként 16.000 lejt.

Erősít a budapesti Hungaria. A magyar sportsajtó értesülése szerint a Hungaria csapata át Markossal, a debreceni Bocskai válogatott jobbszélsőjével kívánja megerősíteni. Szó van azonban Vágó, a Bocskai válogatott háttérvédjének szerződéséről is. Az erre vonatkozó tárgyalások beindultak.

A KMSC halja. A cluji munkások sportegyesülete január 13-án, szombaton este az Építők munkás Otthonban rendezte szokásos évi bálját. Kitűnő zenekar és nagyszámú rendezőség garantálta a bál sikerét.

kinálata és kereslet arányában fogja azt megszabni.

Január hó folyamán le kell tárgyalni az elmaradt adófellebbezéseket. A pénzügyminisztérium rendeletet küldött a pénzügyigazgatóságoknak, hogy a múlt évről elmaradt fellebbezési tárgyalásokat január hó folyamán alatt fejezzék be.

A biztosító intézetek felelőssége az autószerelvosságnál. Az autószerelvossági biztosítási kérdésben érdekes felet hangzott el. Egy autóbalesetnél sérült egyen 50.000 lej kártérítésért pert indított úgy az autó tulajdonosa, mint azon biztosító ellen, melynél az autó szerelvossági biztosítása megkötött. A per folyamán az intézet azzal érvelt, hogy ő a károsult féllel jogviszonyban nincsen és fizetése csak az esetben volna kötelezhető, ha a bíróság az autótulajdonost kártérítésre kötelezte volna. Felperes arra hivatkozott, hogy az autótulajdonosokat törvény kötelezi szerelvossági biztosítások kötésére, mely biztosítás az ütekek és sérültek javára szól és így közvetlenül felelős a biztosító is. Az intézet tagadta az érvelés helyességét. A bíróság az autótulajdonost 5000 lej fájdalomdíj és orvosi költség, a biztosítót pedig 50.000 lej kártérítés megfizetésére kötelezte.

Izrael hangja

— Zsidó énekes bibliai filmbemutató a Royalban —

Hétfőn délután mutatták be a cluji Royal moziban az első bibliai hangosfilmet, amelyben a legszebb templomi imákat a világ legjobb hangú kántorai és legképzettebb kórus tagjai énekelik.

A film a Hatikva dallamaival indul. Majd bibliai részeket Ausztrál a film: ez egyiptomi szolgágot, Sodoma és Gomorra pusztulását, a középkor vandálizmusát zsidók ellen, a jom kippur és a szombat megszentelését, a Szentfal előtti könyörgéseket.

Es mindez gyönyörű imák teszik hangulatosá. Egy részét a tragikusan elhunyt Joseph Rosenblatt énekl. Hallhatjuk David Rojtmant, Louis Waldmant, Adolf Katschkot, Mordechai Herschmant, Josef Slivkyt és a tizenéves Engelhardt és mindenképp Jozsef Schapirát, aki ma a világ legtinemesebb kántora. A film áhitatos, szép hangulatát nem zavarják a címek, mint hogy a „speaker” románul beszéli végig a filmet, amelyet sokan kétszer-háromszor is megnéznek.

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, január 14.

Bucaresti. 18.15: Lemezek. 19.15: Jazz. 20.25: Rádiózenekar. 21.45: Jaubert: Ballada. Parsani: Zongora és zenekari ábránd. 22.30: Lemezek. 22.45: Hírek.

Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemezek. 10: H. rek. 1: Szalonzene. 2.40: Hírek. 5: Gárkértés. 5.55: Cigányzene. 8: Vigjáték-előadás a Studióból. Molière: A fősvény. 9.50: Hírek. 10.40: Hanglemezek. 11.10: Jazz.

Bécs. 17.30: Capek — Angermayer, Brahms és Reimann dalokat énekel. 22.10: Bach organa- és zongoraműveiből.

Belgrád. 18: Jazz. 20.30: Opera lemezek. B. ünn. 18.30: Slaba V: Csajkovszkij-dalokat énekel. 21.25: A morva zeneszerzők klubjának hangversenye.

Brüsszel. 18: Klasszikus zene. 19.30: Bozsi: orgonaversenye.

Droitwich. 19.30: Liszt-dalok (bariton). 23.20: Szórakoztató zene.

Hilversum. II. 20.50: A királyi zenekar hangversenye. 21.40: Zongoraszólo.

Kalundborg. 22.30: Fuvósötös. Ljubljana. 20: Opeertegyveleg. 21.15: Ének négyes

Milánó. 20.35: Verdi: Aida. Oslo. 20.30: Rádiózenekar.

Párizs. 19: Wagner: Siegfried id. Strauss R.: Szerenád. Saubert: Francia ballada. Weber: Oberon nyitány.

Poste Parisien. 19.30: Schumann: A költő szerelme. 19.55: A volgai hajóvontatók dala. Kék Duna keringő. 22.10: Colonne hangversenye.

Prága. 19.10: Az 5. gyalogezred zenekara. 21.25: Dvorzsák: III. szimfónia.

Rádió Paris. 18.30: Prokofjev: Klasszikus szimfónia. 24.05: Könyvt. zene.

Regional. 19.50: Szalón hármas. 21.15: Rádiózenekar.

Róma. 20.35: Galliera orgonaművész játéka. Stockholm. 17.45: Szórakoztató zene. 20.30: Rádiózenekar.

Toulouse. 20.05: Katonaindulók. 23.45: Carmen, Macon és a Sevillai borbély áriák. 24: Argentín zene.

Varsó. 15.30: Szalonnégyes. 20.10: Szimfónikus zenekar.

Zágráb. 20: Opera a Nemzeti Színházból.

KÖZGAZDASÁG

Január 13-án életbelépett az új középértéktáblázat

A forgalmi és fényüzési illetékek megállapításának alapjául szolgáló középértéktáblázat módosítására külön bizottságot delegált a pénzügyminisztérium. A bizottság a tervezet elkészítése után meghallgatta az egyes szakmai érdekvéviselőket kifogásait is és ezek lehető figyelembevételével a végleges szöveget megállapította. Az új középértéktáblázatot a pénzügyminisztérium helybenhagyta és így az január 13-án, hétfőn életbe is lépett.

Előlegeket kapnak az exportőrök

A Banca Nationala és a pénzügyminisztérium azzal a tervvel foglalkoznak, hogy azoknak a romániai exportőröknek, akik a devizát a jegybankhoz beszolgáltatták, de annak ellenértékét még nem kapták meg, vagy akik clearing-számlákra történt kivitel miatt követeléseikhez még nem juthattak hozzá, előlegeket, vagy kölcsönöket fog a Banca Nationala folyósítani. Tekintettel arra, hogy a külföldi államokkal kötött fizetési egyezmények

gyakori változtatása miatt meg lehetetlen sok exportőr van ebben a kérdésben érdekelve, a jegybank és a pénzügyi kormányterve kellemes fogadtatásra fog találni.

Megsemmisítik a felesleges borkészleteket? Ismeretes, hogy a szőlőgazdáknak az a törekvésük, hogy olyan törvényjavaslat készüljön, mely szerint ecetet és szeszes italt kizárólag borszeszből lehessen előállítani. Nem látszik valószínűnek, hogy ez valóra váljon, miután az állam cca 800 millió lej jövedelmet nyer az ipari szeszyárak után. Ezen összegből az állam elemre, ha a szőlőgazdák kívánóságát teljesítené. A szőlőtermelők rámutatnak arra, hogy a regátban néhány millió liter bor vár eladásra, mely oly gyenge minőségű, hogy liereknél egy lejért lehet bort kapni. A monopoli igazgatósága a borszesz literjét 60 lejért veszi meg, míg a szeszyárak ipari szeszyárt 16 lejért fizet. Így tehát minden liter borszesz 44 lej veszteséget jelent az államnak. Egy liter borszesz előállításához 10 liter borszükséges és egy lejes bort véve alapul, 10 lej értékű borért, borszeszé feldolgozva, 60 lejért fizet az állam. A földművelés és pénzügyminiszteriumhoz most az a javaslat érkezett, hogy az állam vásárolja össze a cca 2 millió hektóliter gyenge minőségű bort egy lejért és öntse a tengerbe, ezzel eltűnnek a borfeleslegek és a megmaradt kvantumok ára gyorsan emelkedik. Ezzel megmenti a szőlőtermelőket és megmenti az ipari szeszyárakat is.

Nem lesz fix kurzusa a német márkának. A Banca Nationala elhatározta, hogy a német márkát véletlenül árfolyamát ezután nem fogja fix kurzus alapján megállapítani, hanem a

A „Pharos” legközelebbi kötete:

Az új Palesztina új héber költői

Jichak Lamdan, Abraham Slonszky, Elliséva, Rachel, Uri Zwi Grinberg, Tschernichovszky, David Simonovitz, Zalman Schneur, Avigdor Hameiri és Mose Slangar versei Adler Hubert művészi fordításában. A kötet bevezető tanulmányát Barzilay István írja. Az új Palesztina új héber költőinek anthológiája csak korlátozott példányszámban jelenik meg. Eppen ezért előre rendelje meg!

Nélkülszövegű könyv az összes cionista és zsidó ifjúsági szervezetek és kultúregyesületek számára! A „Pharos” eddig megjelent kötetei: „Zsidó miniatűrök”, „A bűvös ereszény”, „Calea Vacaresti” I—II., „Magnolia Street” I—II. Kaphatók a „Pharos” zsidó könyvkiadónál: Cluj, Str. Baron L. Pop 23.

Állás

Bucuresti, tud.) Az országban köztudottan tartja az ügyet Niemero. A merénylet távirat érkezben az európai vezetői fejezt a főrabbinak. A demokratikus tudósításokba és az azt követő Egyes lapok hoztak nyilvánvalóan a hatóságok majd megalka ismert körülmények után a tettest, Kab amelybe különnek beleszóval különböző szárdarda jelvény

Hogyan

A merénylet a következők

Mit csinált Vaktöltött dotta Ionescu. Ekkor megakik segítette fegyverzésében golyót talált használni akar

A közelben sem tartózkodó járókelőkkel s érve a Tudor a tettest, ahol őrnek adta át szót sem lehet A közrendőrnek ezer lejt kapogylkolnia Né

A Zorile ne hogy Aurel Ion más ember tá lakása környé tanulóanyagot vet, amelynek rehaitsák. Mi ta lakását, ké cu társai, új és így szóltak

— Nézd! Ekkor kezd rabbit, hogy sodperc múlva A Dimineat rényletről rész kimerítően is ményeit és a ményeit.

A rendőrségnek Aurel I jegyzőkönyvek nyoc golyóval velyt. Ugyan azok a misztik ket Ionescu zs ügyészségen kezdte Ionescu leg Vorvoreanu előre megf de sikertelen a

A kihallgatás napszámos már több éve lik. Több ízben Gyógyintézetne

Allandóan „isteni küldetésére“ hivatkozik Niemerower főrabbi merénylője

Alhatatosan tagadja, hogy felbérelték volna a merénylőre. Gyilkossági kísérlet vádjával letartóztaták Ionescu Aurel

Az Universal a demokrata sajtót okolja a hangulat elmérgesedéséért

Bucuresti, január 13. (Az Uj Kelet tud.) Az ország zsidóságát és haladott román közvéleményt is még mindig izgalomban tartja az a gyilkossági kísérlet, amelyet Niemerower főrabbi ellen követtek el. A merénylet napján már számos külföldi távirat érkezett Niemerowerhez, amelyben az európai zsidóság szervezeteinek vezetői fejezték ki szerencsekívánataikat a főrabbinak.

A demokrata bucuresti sajtó hasábos tudósításokban számol be a merénylőről és az azt követő rendőrségi nyomozásról. Egyes lapok rendkívül érdekes adatokat hoztak nyilvánosságra, amelyek remélhetőleg a hatóságok számára is lehetőséget adnak majd arra, hogy a merénylet igazi okait megállapítsák. A Zorile szerint az ismert körülmények között elkövetett merénylet után a rendőrség megmotozták a tettest. Kabátja alatt fehér inget viselt, amelybe különböző jelek és jelvények vannak beleszőve. Így az I. S. H. kezdetűk, különböző számok és a feloszlott vasgárda jelvénye is.

Hogyan történt a merénylet

A merénylet egyébként a Zorile szerint a következőképpen zajlott le:

Rendőrkeresés az uccasarkon

— Mit csinálsz? — kérdezte a sofőr. — Vaktöltésekkel lövöldözök — mondta Ionescu.

Ekkor még két járőrelő érkezett oda, akik segítettek Camplannak a tettes lefegyverzésében. Ionescu zsebében még hat golyót találtak, amelyeket bizonyára még használni akart, ha sor kerülhetett volna rá.

A közelben egyetlen karhatalmi ember sem tartózkodott. Vasile Campianu a többi járőrelőkkel együtt és nagy tömegtől kísérvé a Tudor Vladimirescu uccájá vitte a tettest, ahol Popescu Gheorghe közrendőrnek adta át. Utközben Ionescuból egy szót sem lehetett kivenni a merénylőről. A közrendőrnek azonban kijelentette, hogy ezer lejt kapott, amiért meg kellett volna gyilkolnia Niemerower dr.-t.

A Zorile munkatársa megállapította, hogy Aurel Ionescut reggel 5 óra tájt két más ember társaságában Niemerower dr. lakása környékén látták, ahol a helyet tanulmányozták és megállapították a tervet, amelynek alapján a merényletet végrehajtsák. Mikor Niemerower dr. elhagyta lakását, két ember, valószínűleg Ionescu társai, ujjukkal mutattak a főrabbi felé és így szóltak Ionescuhoz:

— Nézd! Ez az!

Ekkor kezdte követni a merénylő a főrabbit, hogy az uccasarkon, néhány másodperc múlva elkövesse tétét.

A Dimineata hétfő reggeli száma a merénylőről részletes tudósítást közöl, mely kimerítően ismerteti a merénylet körülményeit és a rendőrségi nyomozás eredményeit.

A rendőrség vasárnap adta át az ügyészségnek Aurel Ionescut. A merénylőről felvett jegyzőkönyvek mellé csatolták a revolvért, nyolc golyóval és négy ehasznált üres hüvelyt. Ugyancsak az ügyészségre kerültek azok a misztikus tartalmú levelek is, amelyeket Ionescu zsebében és lakásán találtak. Az ügyészségen George Oprea vizsgálóbíró kezdte Ionescu kihallgatását. Ezt megelőzőleg Vorvoreanu ügyész

előre megfontolt szándékkal elkövetett, de sikertelen gyilkosság büntetettével vád alá helyezte Ionescut.

A kihallgatások során kiderült, hogy Ionescu napszámos munkás, állandó lakása nincs és már több éve mint vallásos mán ákust kezelik. Többiben is lakója volt a központi egészségügyi intézetnek, mert vagy a mitropolia

Reggel kilenc órakor Niemerower rabbi elhagyta str. Mantuleasa 5 szám alatti lakását és a Coral templom felé igyekezett a szombati istentiszteletre. Néhány pillanat múlva, amikor a Zborul és Mantuleasa ucca keresztelődésénél át akart haladni a Zborul uccán, egy Ionescu Aurel nevű harminöt éves egyén feléje fordította 6.35 kaliberű revolverét és négy lövést adott le. A golyók áthatoltak az áldozat kabátján és megrongálták a mellény zsebében lévő órát. Niemerower dr. szaladni kezdett az uccán és segítségért kiáltott. A közelben egyetlen rendőr sem volt. Ionescut azonnal elfogta és lefegyverezte Vasile Campianu sofőr, aki a merénylet pillanatában Ionescu háta mögött tartózkodott.

Vasile Campianu a következőkben mondotta el a történetet.

Alighogy elhagyta a Matuleasa ucca közelében lévő autóstandot, hogy hazafelé igyekezzék, amikor megpillantotta a merénylőt, aki éppen akkor emelte fel fegyverét és négyszer a főrabbi felé tüzelte. A sofőr hátulról megragadta a tettest és kivette kezéből a fegyvert, amelyben még két golyó volt.

nagyharangját húzta meg vagy egyéb más. A cselekedetet követve el. Egy alkalommal fel is akarta gyújtani a katedrális. Mindezeket azzal indokolta, hogy égi parancsra cselekszik, mert tudtul kell adnia az embereknek, hogy rövidesen közeledik a világ vége. A merénylőt okáról azt állítja a tettes, hogy nem bérelt fel senki, hanem az Istentől kapott parancsot. Négy éve folytonosan kép hasonló parancsokat és már négy alkalommal akarta azokat végrehajtani, de nem volt bátorsága. Ez alkalommal teljesíteni tudta az isteni parancsot, mert a véletlen folytán revolverhez jutott. A régi és rozsdás fegyvert egy kályhában találta, amelyet ő szállított. Nem tudta megjegyezni sem az időt, amikor ez a kályhát szállította, sem pedig a személyeket, akik ezze a munkával megbízták. A vizsgálatnak a feladata, hogy a csodálatos memóriahiány okairól meggyőződjék.

Semmiről nem tud a merénylő

Hasonló vallomásokot tesz a nála talált revolvergolyó eredetéről is. Azt állítja, hogy tízenkét golyót vásárolt, ezek közül hatallal megtöltötte a revolvért, a többi zsebében tartotta, kijelenti azonban, hogy nem tudja megmutatni azt az üzletet, ahonnan vásárolta, mert nem ismeri az uccák neveit, Bucarestben ugyanis csak a templomok fekvése szerint tájékozik.

A vizsgálat feadata, hogy Ionescu e különleges tájékozódási útján is megállapítsa, mely k üzletben vásárolta a golyókat. Ezután a vizsgálóbíró előtt is elismerte Ionescu az Uj Keletben már részletesen ismertett eözményeket. Pénteken este a Koral-templomba ment, ott végighallgatta az istentiszteletet és lakásáig követte a főrabbit. A merényletet úgy adja elő, ahogy azt fentebb ismertettük. Tagadja azonban, hogy bűntársai lettek volna.

Az Universal különvéleménye

A demokrata bucuresti sajtó átfogólagos látásában szemben kinos feltűnés kelt az Universalnak a merénylővel kapcsolatban tett néhány megjegyzése. Az Universal, miután néhány sorban ismerteti a nyomozás eredményeit, a következő fenyegető sorokat intézi a merénylővel részletesen foglalkozó lapokhoz: „Ajánlatos volna, hogy azok a lapok, amelyek ezt az alkalmat is felhasználják, hogy különböző színvonalúakat tájáljanak ki, felhagynának ezzel a rendszerrel, mely annyira árt annak az ügynek, amelyet ők állítólag védenek. Maga ártásukkal minden, kizárólag a többséget alkotó nemzetre terelő ügybe való inopportunos beavatkozásukkal, hangu-

latkeltésekkel, amelyeket bizonyos csoportokkal és politikussal együtt teremtenek, ezeknek a lapoknak hivatalos prókatorai súlyosbíjják a helyzetet és emérgesítik a jóviszonyt, mely az ország lakói között áll fenn. Ez a polemikus erőszakosság, melyet hátsorsosaiknak többsége is elítél, sokkal nagyobb mértékben járul hozzá a jelenlegi hangulat megteremtéséhez, mint a szélsőjobb oldali nacionalisták támadásai. Meg kell tanulniok, hogy a túlzások, provokációk és fölösleges rágalmozások sohasem használtak hasonló körülmények között. A belügyminisztérium közleménye és az eddig nyilvánosságra került adatok alapján több mint bizonyos, hogy egy elmebeteg által elkövetett merénylőről van szó.

A hatóságoknak azonban a legaprólékosabban ki kell vizsgálniok a történetet, hogy a rosszakaróknak még lehetőségük sem legyen, hogy teljesen elaptalan híreket terjesszenek, amelyek ártanak a román nép tekintélyének”.

Capitol Mozgó Holnap, szerdán lesz bemutatója EURÓPA legnagyobb, legragyogóbb filmjének! Mindenki várja!

Capitol Mozgó Felédhete'len élmény az: Mindenki megnézi!

EPIZÓD

PAULA WESSELY

tüneményes alakítása! A nagy művésznő legnagyobb szerepe!

Ma utoljára: BÜN ES BÜNHÖDES — HARRY BAUR, PIERRE BLANCHAR.

Ausztriában letartóztatták Grosz Jenőt, a Cagero vezérigazgatóját

Az osztrák határrendőrség bucuresti távirati megkeresésre vette őrizetbe Grosz Jenőt, akit a megkeresés milliós visszaélésekkel vádol

Bucuresti, január 13. Több, mint egy félévvel ezelőtt a bucuresti sajtó egy részében hatalmas kampány indult meg a Cagero részvénytársaság, illetőleg annak vezérigazgatója Grosz Jenő ellen, aki Erdélyből került Bucarestbe és rövid néhány év alatt szerencsés vállalatával óriási vagyont szerzett. A sajtótámadások azt hangoztatták, hogy Grosz Jenő, illetőleg a Cagero, óriási visszaéléseket követte el és horribilis összegekkel károsította meg az államkincstárt. Annak ellenére, hogy ez a kampány hónapokon keresztül folyt, a Cagero ellen még csak vizsgálat sem indult meg, úgy hogy joggal merülhetett fel az a vélemény, hogy a Grosz Jenő ellen hangoztatott vádak tendenciózusak.

Grosz Jenő, akit elkedvetlenítettek a támadások, időközben likvidálta a Cagero-t. A likvidálás az illetékes hatóságok szemeláttára ment végbe és akkor a hivatalos fórumok nem láttak okot a közbelépésre. Még december elején hosszabb külföldi utra indult Grosz Jenő, körülbelül egy hónapot töltött Ausztriában és éppen akkor, amikor Ausztriából Svájc felé akart továbbutazni, a bucuresti államrendőrségtől távirati megkeresés érkezett Ausztriába, hogy több milliós család gyanúja miatt vegyék őrizetbe Grosz Jenőt. A felkérésben határrendőrség a gyanúlan Grosz Jenőt abban a pillanatban, ami-

A többi jobboldali sajtótermékek jelentékteleníteni igyekeznek a Niemerower elleni merényletet. A Porunca Vremii, melynek véresen uszító zsidóellenes cikksorozatai nagymértékben járulhatnak ahhoz, hogy hasonló merényletek történhessenek az országban, jónak lája egyáltalában tudomást sem venni a történelekről. A Tara Noastra, Goga lapja, a hivatalos kommunike közlésére szorítkozik. Ugyanígy „terjedemben” foglalkozik a merénylővel a Nationalul Nou és a hasonló laptermékek.

Szerencsekívánások

Niemerower főrabbi szerencsés megmenekülése után egyébként a közélet számos előkelősége kereste fel szerencsekívánataival a főrabbit. Így Miron Cristea patriarcha, Reginald Hoare, Anglia bucuresti nagykövete, Ionescu belügyminiszter, Bratianu, a liberális párt elnöke, Titulescu, Mihailache, Titeanu, George Bratianu, Vaitoianu tábornok, Madgearu, stb. Igen meleg hangulatu levéiben kereste fel a betegnek fekvő főrabbit Levadatu kultuszminiszter is. A főváros zsidó lakosága két napja tömegesen keresi fel az ágyban fekvő főrabbit és szerencsekívánataival halmozza el a csodával határos megmenekülése alkalmával. A mai orvosi konzilium megállapítása szerint a főrabbi, akinek idegrendszerét érthetően megviselte a merénylet, tíztizenkét napon belül teljesen felépül és elhagyhatja az ágyat.

A merénylőt ma Vacarestibe szállították. Hétfő reggelig egyetlen ügyvéd sem jelentkezett Ionescu védelmére, úgy hogy az ügyvéd kamara hivatalból rendelt ki ügyvédet számára.

kor autót akarta lépni a határt, a távirati megkeresés alapján, őrizetbe vette és a kiadási eljárás lebonyolításáig Bécsbe kísértette.

A bécsi rendőrség megindította a nyomozást Grosz Jenő ausztriai tartózkodását illetőleg. Megállapították, hogy Grosz Jenő december 14-én érkezett Bécsbe Bucarestből saját autóján és saját sofőrjével. Bécsben az egyik legelőkelőbb hotelben szállott meg és fantasztikus összegeket költött el. Január 6-án, sofőrjét és autóját visszaküldte Bucarestbe. Január 10-én autót bérelt és Párizsba indult, azzal, hogy néhány nap múlva visszatér Bécsbe. Amikor el akarta hagyni az osztrák határt, a bucuresti távirati megkeresés alapján letartóztatták.

Mivel vádolják Grosz Jenőt

Bucuresti, január 13. A bucuresti rendőrhatalóságok megerősítik a bécsi híradást, hogy Grosz, a Cagero igazgatóját a svájci határon letartóztatták. Stanescu vizsgálóbíró házkutatást tartott a Cagero irodájában és a társaság néhány vezetőjének lakásán. Néhány személyt az ügyészségem tartottak.

Grosz azzal vádolják, hogy több büntársával együtt a Nemzeti Bank dev. z-ügyleteihez szükséges formulárokat hamisított és ezzel mintegy 92 millió kárt okozott az államnak. Stanescu vizsgálóbíró déiben jelentést tett Procop Dumitrescu főügyésznek a vizsgálat állásáról.

rányában fogja azt meg-
le kell tárgyalni az el-
seket. A pénzügyminisz-
ldóti a pénzügyigazgató-
ult évről elmaradt felleb-
január hó folyamata alatt
felelőssége az autósza-
őszavatossági biztosítási
élet hangzott el. Egy
egyen 50,000 lej kártér-
gy az autó tulajdonosa,
ellen, melynél az autó
ása megköttetett. A per
azzal érvelt, hogy ő a ké-
nyban nincsen és fizet-
sina kötelezhető, ha a bi-
nost kártérítésre köte-
s arra hivatkozott, hogy
törvény kötelezi szava-
kötésére, mely biztosí-
dítek javára szól és így
biztosító is. Az intézet
elyességét. A bíróság az
új fájáldomdij és orvosi
pedig 50,000 lej kártér-
elezte.

hangja
bibliai filmbemutató
alban —
tatták be a cluj-i Koyal-
mai hangosfilmet, amely-
lomi imákat a világ leg-
és legképzetebb korus-
dallamaival indul. Majd
rál a film: ez egyiptomi
és Gomorha pusztulását.
usát zsidók ellen, a jom
megszentelését, a Szent-
et.
őli imák tesz k hangu-
tragikusán elhunyt Jo-
eldi. Hallhatjuk David
ldmann, Adolf Katsch
chmann, Josef Slivkyt
ngelhardt és mindene-
t, aki ma a világ leg-
a. A film áhítatos, szép
rják a címek, m'nt hogy
beszéli végig a filmet,
er-háromszor is megnéz.

MŰSOR
Január 14.
Lemezek. 19.15: Jazz.
21.45: Jaubert: Ballada.
zenekari ábránd. 22.30:
k.
na, u'ána hanglemezek.
zene. 2.40: Hírek. 5:
ányzene. 8: Vigjáték-elő-
diere: A fősvény. 9.50:
mezek. 11.10: Jazz.
— Angermaye, Brahme
énekel. 22.10: Bach or-
veiből.
20.30: Opera lemezek.
V: Csajkovszkij-díjakat
a zeneszerzők klubjának
ikus zene. 19.30: Bozsi:
Liszt-dalok (bariton).
ene.
9: A királyi zeneka-
Zongoraszó. 10:
Füvésztés.
ertlegyleg. 21.15: Ének
Aida.
nekar.
Siegfried idill. Strauss
: Franca ballada. We-
20: Schumann: A költő
igali hajóvontatók dala.
2.10: Colonne hangver-

gyalogezred zenekara-
szimfónia.
Prokofjev: Klasszikus
nyli zene.
lón hármas. 21.15: Rá-
a orgonaművész játéka.
őszakoztató zene. 20.30:
onaindulók. 23.45: Car-
llai borbély áriák. 24:
mnégyes. 20.10: Szim-
Nemzeti Színházból.

IMÉDIA L'OREAL Párizsi cég **HAJFESTÉK-je**
a legelőkelősebb készítmény
Minden drogeriában és jobb női fodrásznál kapható!

KERJEN MINDENÜTT

ADY-harisnyát 69 Leiért

A Bánátban és a Duna mentén kivirágzottak a fák

Kevés olyan enyhe télre emlékszik a történelem, mint az idej

Bucuresti, január 13. (Az Uj Kelet tud.) A főváros tudományos köreiben sokat beszélnek a szokatlanul enyhe térről, mely az utóbbi évek történetében páratlanul áll. Bár hétfőre az ország egyes pontjain fagyokat jelentettek, az időjárás enyhé- sége annyira feltűnő, hogy tudományos körök nagyjelentőségűnek és az utóbbi évek meteorológiai történetében egyedül- állónak tartják. A rendkívül enyhe tél kö- vetkeztében több bánáti, dunamelléki és moldovai községben kivirágzottak a gyü- mölcsfák. Vasárnap Balcióban 11 fok Celsius volt a hőmérséklet, Brailában 9, Bucurestiben 5, és az ország egyik leg- magasabban fekvő pontja, Sinaia is plussz 2 fokot jelentett. A havasi részekben is csak elvétve száll a hőmérő zéró alá. Ha-

sonló időre a román meteorológiai törté- netében csak nagyon ritkán történik uta- lás.

Régi krónikák szerint 1280, 1607, 1613, és 1617-ben nem volt tél. 1650-ben sem fagy, sem pedig hó nem volt. 1172- és 1572-ben a gyümölcsfák januárban kivi- rágoztak. Valószínűleg hasonlóan fog az utókor az 1936-os térről is megemlékezni. Ha lehet hinni a feljegyzéseknek, az idej télen is tultett az 1421-es időjárás, ami- kor a szőlő már márciusban virágzott, a cseresznye áprilisban és a szőlő májusban beérett. 1538-ban a virágoskertek pompás tavaszi színekben tündököltek január kö- zepén.

Az idejhez hasonló meleg tél volt még 1781, 1808, 1822 és 1866-ban.

A jeruzsálemi főmufti pártja és a palesztinai arab ifjuság kongresszusa elvetette a törvényho- zó tanács tervét

Nagyfontosságú megbeszélést tartottak Jeruzsálemben a Jewish Agency, a Vaad Leumi és az Agudasz Jiszrael vezetői a Legislative Council ügyében

Jeruzsálem, január 13. Január 7-én sür- gős megbeszélésre ültek összes a vezető zsidó testületek reprezentánsai a Legisla- tive Council terve ügyében. Az értekezle- ten résztvettek a cionista Actions Comité összes Palesztinában tartózkodó tagjai, a Jewish Agency ekzekutívje, a Vaad Leu- mi és az Agudas Jiszraél palesztinai ve- zetőségének tagjai.

Mint ismeretes, az arab vezetők decem- ber 21-én közölték a főkörmányzóval, hogy január 7-én adnak választ a főkörmány- zó javaslatára a Legislative Council ügyé- ben, miután az arab pártok képviselői egy ebből a célból összehívott konferen- cián állást foglaltak a javaslatok irányá- ban. Nashashibi pártja már napokkal ez- előtt a törvényhozó tanácsban való közre- működésre hívta fel az arabokat, feltéte- le azonban, hogy arab többség legyen a tanácsban. Ezzel szemben a főmufti pártja és a palesztinai arab ifjuság kongresszusa elhatározta, hogy egészében elveti a

Legislative Council tervét és arab nemzeti kormányt, valamint teljes törvényhozási hatáskörrel rendelkező parlamentet kér- nek.

Sir Arthur Wauchope palesztinai főkor- mányzó Nabluszba utazott, hír szerint azért, hogy az ottani arab vezetőkét rá- bírja a Legislative Councilhoz való hoz- zájárulásra.

A palesztinai arab lapok értesülései szerint Mose Shertok, a cionista ekzekü- tívje tagja Egyiptomba utazott és látogatá- sa a Legislative Council tervével állt ösz- szefüggésben. A főmufti organuma, az „El Idvaa“ tudni véli, hogy Shertok zsidó tiltakozó gyűléseket akar szervezni Egyip- tomban a Legislative Council ellen és eb- ben az ügyben beható tanácskozásokat folytatott Kairó főrabijával, Chaim Na- chum Effendivel, aki az egyiptomi zsidó- ság legtekintélyesebb személyisége és nagy befolyása van hivatalos körökben.

SZÍNHÁZ-FILM

A vallomás

— Kovács György vendégszöveg —

Meller Rózsának, a nagysikerű Irja had- nagy szerzőjének nevével a mult esztendőben igen sokat foglalkozott a világsajtó, amikor a hírneves írónő ellen elkövetett revolve- es merénylettel kapcsolatban önmagát is letar- tottaták és néhány hónapon keresztül fog- ságban tartották. A börtönben szillett meg második darabja, A vallomás, amely a buda- pesti Belvárosi Színházban közel kétszáz elő- adást ért meg.

A vallomás páratlanul izgalmas, érdeke- szítő és amellott mélyen emberi történet s annyira mai, annyira aktuális, hogy minden néző átéli: vele, vagy legkedvesebb hozzár- tozójával éppúgy megtörténhetne, mint a színpadi hősközel. S ez nem is csoda, hiszen Meller Rózi saját élményét írta meg ebben a színműben s ez teszi a darabot annyira fű- tőté, érdekessé, emberivé.

A mi színházunk Meller Rózi darabját nagy gondal készíti elő. Kovács György, a budapesti Vigszínház tagja, tiznapos vendég-

szereplését A vallomásban kezdi meg. Ő jár- sza az ártatlanul meggyanusított fiatal mér- nököt, aki helyett szerelmese megy a börtön- be. Mindgyik azt hiszi a másikról, hogy az a tolvaj s az események összefűzése, a rend- őrtittek és pszichaierek felületessége és hi- vatali ambiciója egy esztendőre valóban bört- önbe juttatja az önfeláldozó fiatal leányt. Ebből a magból ágazik ki a meseri kézzel szőt s tragikus és humoros szálakból font cselekmény. Kovács György partnere Fényes Alice lesz, aki talán pályája legnehezebb feladatához jutott ebben a darabban. A többi főszerepeket Sefanidesz Ili, Beness Ilona, Czopán Flóri, Tóth Elek, Tompa Sándor, Balázs Samu, Simon Tbor, Rtéhely Ödön, Lantos Béla, Ihász Aladár, Rajnai Sándor, Dancsó György és Kozma Gyula játsszák az előadásban. A rendezés munkáját Kádár Imre végzi. A vallomás premierje szerdán este lesz.

HETI MŰSOR:

Kedd: Román előadás. Szerda fél 9: A vallomás. (Meller Rózi vi- lághíri színműve. A főszerepekben: Ko- vács György, a Vigszínház tagja, mint vendég és Fényes Alice. Premier bérlet 16.)

Csütörtök, fél 9: A vallomás. (Másodszor. Rendes bérlet 16.)

Péntek, fél 9: A vallomás. Szombat d. u. 4: A vihar. (Ifjusági előadás, olcsó helyárakkal). — Este 9: Gül baba. (A klasszikus operett-ciklus előadása, teljesen új betanulásban, új díszletekkel, új kosztümökkel. Rendező: Gróf László. Főszerepekben: Solymosán Magda, Ste- fanidesz Ili, Miklóssy Margit, Tóth Elek, Csóka József, Tompa Sándor, Borovszky Oszkár, Sándor Andor. Premier bérlet 17.)

Vasárnap d. u. 3: Csárdáskirálynő. (Olcsó helyárakkal).

Vasárnap d. u. 6: Érettségi (Hetedszer). — Este 9: Gül baba (Rendes bérlet 17.)

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Szerdán, január 15-én: Figaro házassága. Pénteken, január 17-én: Turandot (premier).

Ununea Comunităților Evreiesci de rit oceden- tinal din ARDEAL si BANAT. No. 15—1936. sz.

PÁLYÁZATI HIRDETME NY

Az Erdélyi Bánáti Országos Izraelita Iroda ezennel pályázatot hirdet: 1. oly egy (1) iv terjedelmű dolgoza ra, mely akár a hittudomá- nyok, akár a zsidóság történetéből vett tár- gyat dolgoz fel. A legjobbnak ítélt dolgoza- tot a dr Eisler Mátyás-alapból 2000 (kettő- ezer) lej, a második helyen legjobbnak ítélt művet pedig 1000 (egyezer) lej jutalomban részesítjük.

2. Oly egy (1) iv terjedelmű tanügyi dol- gozat, mely a zsidó iskolákat érintő aktuá- lis tanügyi kérdést vagy a hitokta és köréből vett kérdést dolgoz fel. A legjobbnak ítélt do- gozatot a dr Vértés Adolf-alapból 2000 (ke- tőezer) lej, a második helyen legjobbnak ítélt mű pedig 1000 (egyezer) lej jutalomban részesül.

Pályázati feltételek: A 1. pályázatra csak romániai származású vagy Romániában mű- ködő rabbjéletek, a 2. számú pályázatra szintén csak romániai származású vagy Ro- mániában működő izr. tanárok, tanítók és tanítójelöltek pályázhatnak. Az idegen írással vagy gépirással leirt és a szerző nevét tar- talmazó jellegű borítékkal ellátott pályamun- kát legkésőbb 1936. évi február hó 28-ik küldendő be auli-ott Orsz. Iroda Elnökhöz (Oradea, Str. Vlahuța 3.) Az Országos Izr. Iroda Elnöksége jogosult lesz a pályanyertes és a netán dicsérrel jutalmazott műveket felolvasatni és nyomtatni.

Ciuj-Ordea, 1936 január 10. Lax A. Salvator Dr Adorján Armin főtájtár az Orsz. Izr. Iroda elnöke.

Szombaton, január 18-án: (Iskolai matiné): Mefistofeles.

Vasárnap, január 19-én (este): Figaro házassága.

Hétfőn, január 20-án: Vig özvegy. (Munkás- előadás).

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, kedden utójjára: Izrael hangja. Nagy biblikus film. 15 főkántor közreműködé- sével.

Holnap, szerdán románai premier: A repülő- tisz. Világsszenzáció. Kessel híres regé- nye után. Fősz.: Annabella, Jean Pierre Amont, Jean Murat. A francia filmgyár- tás diadala. Az Ordonanc testvérfilmje. Számoso t helyek már válthatók a mozgó kasszájánál.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Világvárosi műsor: I. Modern hamupipőke. Operett. Marion Davies és Bing Crosby. A rádió Carusójának csodás új filmje. II. Asszonyok fehériben. Az orvos testvér- filmje. Loretta Jung. John Boles. Hely- árak: 9 és 13 lej. Kezde e: 3, 6 és 9 kor.

APRÓ HIRDETÉSEK

Magyarországi zsidó értelmiségiek köré- ből a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „MIREA” iroda, Ciuj, Regele Ferdinand 113.

Korai borbélyizem, Calea Regele Ferdinand 63. (neológ templommal szemben) rendkívül olcsó árakon végez razolozás, borotválás, hajnyírás. Kéri a zsidó közönség szíves párt- fogását.

Uj házban három szobás hallos összkom- fortos lakás központi fűtés és melegvízszol- gáltatással kiadó. Str. C. emenceau 5/c.

Friulein aus der Bucovina geht zu 1—2 Kindern gegen Kost. Quartier kleines Hono- rar. An die Administration unter „Deu sch“.

Vagyonos kereskedő megnősülne, vidéki főbirtoikos, kereskedő, házias, vagyonos, vallásos b. rna leánnyal. Cim: Goldberger, Zalau.

24 éves, intelligens, csinos leánymunk 200 ezer lej készpénzzel megf. elő férjet keresek, lehet tisztviselő, kereskedő vagy jobb iparos. Ajánlatokat dupla börtékben Uj Kele fiók- kiadóhivat. Oradea, Str. Rimanocey 4 szám.

HIRDETÉS AZ ÜZLET FELKÉ: HIRDESEN AZ UJ KELETBEN

MEGNYILT
SZÉKELY ÉS RÉTI
BUTORGYÁR R. T.
lakberendezési
KIÁLLITÁSA
Targu-Muresen
30 ragyogó interieur, 30 lakás-berendezési probléma tökéletes megoldása

Ha otthonát igazán szépen és melegen akarja berendezni, látogassa meg a gyár Piața Albina 17 sz. alatti mintatermet. Akadályoztatása ese én a cég szívesen küldi ki megbízottját eredeti rajzokkal s tervekkel.

PHIL INGE STAND
r á
olcsón
CONS

— A Csendes rikai gőzös. D amerikai gőzös mellett elsüllyed tudtak a segítés mélyzet 35 tag hajó is elsüllyed vannak ezen a — Megkezdődött összeköttetési p jelentik: Tegnapi elleni legujabb ma, amelynek f Az ügyész kért de a bíróság má január 16-án fo — A koroszt van. Bécsből jel tentető hatása. titotta fel sokév mann Tivadar „termézetes” id terjed Stookman négy és fél óra e zágos, nehéz mu ébredjen és kialt ját ugyanugy tu időpontban kilen mann a néphit a koraisi alvás elmélet sok he időben orvosi ki lyességét.

Magytemu a hisztes hatása „Bixac” amely a gy gyonoregés man brass máig kelte árt. Ciuj Regele Ferd

— A gyermek nős gyermekebe rosiban. A ritk „rózsaszín kör”, tünete, hogy a s szzen rózsaszínűv zszadnak, lefog továbbá nem tud tovasz szivdobogó körülmények köz gondos ápolással lenek, de az orv szelint külváros mekek kapják m

— Eljegyzés. Sálaj és Pollák Lapus) jegyesek lyett.

— Pompei vég tulsó parjáról az amerikaiak nyire sikerült tö nyit. Alkalmunk tiszteletben része mennyi eszközt egy rég elmúlt az irányban Ceci Természetesen, n Minden követőnek Miriam Cooper, a ciósfilmeket rend B. de Millet, Cooper rendezésé Soedseck közremi gyártás egyik b milyen technikává tik Pompeit építé jával, fényével, hogy aztán meg munka. Akik ezt tosan rengetegen ják) csodálkozni het alkotni az ob lehetetlen elmond filmben. Joggal julti az amerikai örült technikájuk

HIREK

PHILIPS
INGELEN
STANDARD

rádiót

olcson kis részletre
CONSTRUCTIO-nál

— A Csendes óceánon elsüllyedt egy amerikai gőzös. Newyorkból jelentik: A Iowa amerikai gőzös a Csendes óceánban Portland mellett elsüllyedt. A nagy vihar miatt nem tudtak a segítségére menni más hajók. A személyzet 35 tagja vízbe fullt. A Lumbérgán hajó is elsüllyedt és más hajók is veszélyben vannak ezen a vidéken.

— Megkezdődött a Kemal elleni legújabb összeesküvési per fő tárgyalása. Istambulból jelentik: Tegnap kezdődött a Kemal Atatürk elleni legújabb összeesküvési per fő tárgyalása, amelynek fővádlottja Appola képviselő. Az ügyész kérte zárt tárgyalás elrendelését, de a bíróság még nem döntött. A tárgyalást január 16-án folytatják.

— A koraiszt alvásnak kétszeres értéke van. Bécsből jelentik: Az éjfélelőtti alvás pihentető hatása a legerősebb, ez a tételt állította fel sokéves tapasztalat alapján Stockmann Tivadar tanügyi tanácsos. Az alvás „természetes” ideje este 7 óráig fél 12 óráig terjed Stockmann elmélete szerint s ez a négy és fél óra elegendő arra, hogy a fáradtságos, nehéz munka után is teljesen frissen ébredjen és kialudtnak érezze magát. Munkáját ugyanúgy tudja folytatni, mintha más időpontban kilenc órát aludt volna. Stockmann a néphitre is hivatkozik, amely szerint a koraiszt alvásnak kétszeres értéke van. Az elméletet sok helyről támadták, de az utóbbi időben orvosi kísérletek igazolták annak helyességét.

— **„Bixádi víz”**
amely a gyomor, bél, epehólyag és gyomororgókat fájdalommal ellen a legjobban meggyógyítja. Használata egyszerű, biztonságos és mindig kellemesen hat. Kapható minden árt. Clujj kerület: Vízvezető Rt. Császa Regele Ferdinand 70.

— **A gyermekek „rózsaszín kór”-ja.** Különös gyermekbetegség dühög London külvárosaitban. A ritka betegség az úgynevezett „rózsaszín kór”, melynek egyik jellegzetes tünete, hogy a gyermekek keze és lába egészen rózsaszínűvé válik. A gyermekek erősen izzadnak, lefogynak, testi fejlődésük leáll, továbbá nem tudnak enni, sem aludni állandó heves szívdobogásuk van. A betegség rendes körülmények között három hónapig tart és gondos ápolással gyógyítható. Okai ismeretlenek, de az orvosok meggyúlték, hogy rendszerint külvárosokban élők, szegénysorsú gyermekek kapják meg.

— **Eljegyzés.** Weisz Böske, Băsești, jud. Sălaj és Pollák Adolf, chaluc, Cluj (Târgu-Lapus) jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

— **Pompei végnapjai.** Időnként az óceán tulsó partjáról filmeket kapunk, melyekben az amerikaiak meg akarják mutatni, mennyire sikerült tökéletesíteni a film technikáját. Alkalmunk van most látni, mily nagy tiszteletben részesül oit a filmgártás és mennyi eszközök használnak fel arra, hogy egy rég elmúlt korb felelevenítsenek. Ebben az irányban Cecil B. de Mille volt az utóbbi. Természetesen, méltó tanítványai is vannak. Minden követőnek célja mesterét felülmúlni. Miriam Cooper, aki eddig kalandor és expedíciós filmeket rendezett, most követte Cecil B. de Millet. „Pompei végnapjai” Miriam Cooper rendezésében, a közismert Ernest B. Soedseck közreműködésével, az amerikai filmgártás egyik büszkesége. Valóságos csoda, milyen technikával dolgoznak benne. Az antik Pompeit építik fel ismét, minden pompájával, fényével, cirkuszaival és játékaival, hogy aztán megint elpusztuljon. Csodálatos munka. Akik ezt a filmet megnézik (és biztosan rengetegen lesznek, akik látni kívánják) csodálkoznak fognak azon, hogy mi lehet alkotni az objektív segítségével. Teljesen lehetetlen elmondani, mi minden látható a filmben. Joggal kérdezhettük: hova fognak járni az amerikaiak élénk fantáziájukkal és örült technikájukkal?

— **Károly király és Mihály vajda Belgrádban.** Bucarestből jelentik: A miniszterelnökség közli: Öfelsége a király Mihály vajda kíséretében vasárnap, január 12-én Belgrádba érkeztek, hogy meglátogassák Marioara királynét. Öfelsége ma, hétfőn tért vissza Bucarestbe. Belgrádban a topcsideri pályaudvaron Marioara anyakirálynő, Peter király és Pál régensherceg fogadta a felséges vendégeket, majd autón Novisad környékére utaztak vadászatra. Károly király ma este utazik vissza Romániába.

— **Allamköltségen él Londonban egy szürke bagoly.** Londonból jelentik: Az angol közlekedési minisztérium szenczációja egy szürke bagoly, amely a minisztérium keretének egy odvas fáján ültette fel tanyáját. Az angolok állatszeretete jellemző, hogy a minisztérium más hivatalosan gondoskodott a bagoly élelmézéséről s számára államköltségen naponta 25 deka májat vásárolnak.

— **A tengerek remetéje.** A tengerek remétéjének nevezik az angol tengerészek a halvanesztendő Henry Pidgeon nyugalmazott tengerészkapitányt, aki tizenhét esztendeje járja teljesen egyedül 35 láb hosszú kis vitorlásán a tengereket. Legutóbb 1934 augusztusában indult el Los Angelesből s most futott be hajójával, miután egyesgyedül átkelt a Csendes és az Indiai óceánon, a déli-afrikai Durban kikötőjébe. A hosszú egyedül-lét alatt annyira elszokott az emberi beszéd-től, hogy nehezen és dadogva tudott csak az első napokban néhány szót kiejteni.

— **Mennyi ruzszt használ egy amerikai leány?** Newyorkból jelentik: Egy ráró amerikai statisztikus kiszámította, hogy az amerikai leány egy év alatt az ajkára ken, be tudna borítani egy olyan négyzetlaku területet, melynek minden oldala 3.30 méter. A wisconsini egyetemen, ahol ez a statisztika készült, 2875 nőhallgató van, úgyhogy ezeknek egyévi ajkruzsza befesthetne egy több mint 9000 négyzetméternyi területet.

— **Erős, vérbő, kövér emberek** igyanak napoként, reggel éngyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez erős gyomor- és bélműködést biztosít, számo:tevében előmozdítja az emésztést és kitűnően szabályozza a vérkeringést. Számos szakorvosi nyilatkozat tanúsítja, hogy a Ferenc József víz szív- és ideggyógyosknak, vese- és cukorbetegeknek, valamint köszvényben és csuszban szenvedőknek is nagyon jót tesz.

— **Rövid hírek mindenünnen.** Belgrádban a hősök temetőjében tegnap avatták fel a világháború alatt Szerbiában elesett orosz hősök emléksobrát. — Szlovenskóban Vrabie közeében a bécsi opera tenoristájának, Godinnak autója egy kanyarultnál felborult. Godin súlyos sérüléseket szenvedett és kórházba szállították. — Dublinban a katolikus szövetség tagjai behatoltak egy terem-be, ahol a kommunisták gyűléseztek. Verekedés támadt közöttük, több súlyos sebesüléssel.

ORVOSI ROVAT

A világ legkomolyabb orvosi folyóirata így ír a „Gastro D.” új amerikai gyógyszer csodálatos hatásáról

A „Wiener Medizinische Wochenschrift” többek között ezt írja: A megejtett kísérletek szerint a „Gastro D.” megszünteti a sáma izmok görcseit és gyors felszívadási képessége alapján helyettesítheti a morfiumot. A legfontosabb hatása az, hogy csillapítja a központi idegrendszert és helyreállítja az antagonikus idegek (szabályzó idegek) megzavart egyensúlyát, tehát közvetlen hatással van a gyomor- és bélzavarok okaira, ezenkívül helyileg érzésteleníti az idegnyálábokat és a gyomorfalban levő mirigyeket. A „Gastro D.” amellet, hogy görcsoldó hatású, kedvezően befolyásolja a gyomorsav arányát és azt normálissá teszi.

A kísérleti esetek következők voltak: gyomor- és bélfekélyek, gyomorstavultengés, savtúltengéses gyomorgyulladások, piborus görcsök (colitis), vastagbélgyulladás, légnyelés, veschőlyaggörcsök, nem rosszakaralú, többé vagy kevésbé kifejezett pangásos görcsös pliorusszükületek, gyomorrák által okozott szükülettel összekötött erjedési folyamatok, puffadtsággal összekötött, erjedésses, rossz emésztés és krónikus székrekedés, gyomor- és bélméregzések (autointoxikációk) és a békacsók görcseinél, valamint ér- és hörgögörcsök.

Figyelje a fentemlített folyóiratból itt megjelenő további idézeteket.

A „Gastro D.” gyógyszert 130 lej utánvétellel küldi az európai vezérképviselő Császár E. gyógyszerháza Bucaresti, Calea Victoriei 124.

— **Friedmann József temetése.** Vasárnap délután három órakor temették a clujj ortodox chevra székházából Friedmann Józsefet. A temetésre nagy gyászoló közönség jelent meg, közöttük a román társadalom előkelőségei is. Glasner Akiba főrabbi bucsuztatója után, Nicolai Drăgan polgármester, egyetemi tanár mondott megindító gyászbeszédet. Candrea professor Lepadatu miniszter nevében bucsuzott a halottól, majd dr. Buzea alpolgármester, Andrea ezredes, mint a szállítószövetség elnöke és dr. Nis'or v. alpolgármester mondtak hatásos beszédeket. A nyitott sir előtt Mózes Károly, városi tanácsos méltatta az elhunyt kiváló egyéniségét.

— **A kormány tagjai visszaérkeztek Bucarestbe.** Bucarestből jelentik: Tatarescu miniszterelnök, Saveanu kamarai elnök, Mihailescu, a nacionalcaranistápart elnöke, Bratianu Dinu, a liberálisok elnöke, visszaérkeztek a fővárosba.

— **A poroszországi evangélikus egyház illetékteleneknek jelentette ki a vezetésre az állam által kinevezett szerveket.** Berlinből jelentik: Egyházi szempontból Németországban a helyzet ismét zavaros. Mig egyesek szerint a katolikus püspököknek e héten Fuldában tartott konferenciáján megtalálták a békelehetőséget az állam és a katolikus egyház között, addig a poroszországi evangélikus templomokban éppen tegnap olvasták fel a püspökség üzenetét, amely szerint az állam által az evangélikus egyház vezetésére kinevezett szervek jogtalanok és illetéktelenek a vezetésre. A porosz evangélikus egyház kijelenti, hogy csak Isten parancsainak engedelmeskedik és kéri a lelkeseket, tartsák tiszteltetben az egyház normális hierarchiáját.

— **Az Uj Kelet palesztinai vezérképviselője** hirdetősi ügyekben Karl Ettlinger hirdetősi iroda Tel-Aviv 17, Nachlat Benjamin Str. Corner Ramban Str. P. O. B. 911. Tel. 1344.

Lezajlott a Zsidó-kórház bál

Nehezen érkezett el január 11-nek napja, amelyet Erdély összes városában úgy várt a zsidó ifjúság. A Zsidókórházban tartották meg január 11-én. Sokan készültek a bálra. Az erdélyi zsidó ifjúság színe-java ott volt, ott szórakozott és mulatott, kellemes, forszellen hangulatban, jókedvvel és öömmel, mert a bál többet adott annál, amit mindenki remélt: nemcsak sikeres volt, anyagi és erkölcsi szempontból, nemcsak betegeket segített hozzá gyógyuláshoz, nemcsak fényes volt és impozáns, hanem kedves, szórakoztató és olyan hangulatos, amilyen még ritkán volt hasonló mulatság városunkban.

Dr. Fischer Tivadarné, dr. Sebestyén Józsefné, dr. Kertész Miklós, Klein Endre, Láb Béla, Róza Mór, Fischer Kálmán, akik a kórházban emökségének az élén a bál megrendezésének, óriási sikerének országlánrészt vindikálhatják jogosan maguknak, tényleg olyan munkát végeztek, ami páratlan volt a maga nemében, még a Zsidókórházbálók fényes történetében is. Es'e feltizenegyor állottak fel az új iparkamarai pelota dísztermében a megnyitó párok. Elegánsak voltak a nők és férfiak egyaránt és kísértő izgatottak. A bál megnyitásának percében ünnepléses hangulat áradt szét a közönség körében. A zene tust húzott, amikor megjelent a teremben özv. Sebestyén Dávidné, fiának dr. Sebestyén Józsefné, a Zsidókórház Egyesület elnökének a kerjén. Tapsvihar rázta meg a nagy báltermet. Percekig ünnepelte a közönség özv. Sebestyénét, amint essu léptekkel átvonult a megnyitó párok soraíai között.

Aztán a Salgó-Fátyol díszess angol valcerének hangjaira, miután dr. Kertész Miklós bejelentette a bál megnyitását, táncolni kezdtek a megnyitó párok: Fischer Bözsi—dr. Király Jenő, Bród Kató (Sim'eul Silvaniei)—Diamantstein László, Fischer Klári—Klein Endre, Farkas Eva—Wartenberg György, Semlyén Judith—Némethy György, Steiner Bébi—Biró György, Melchner Cica—Deutsch József, Mikler Edith (Budapest)—dr. Diamantstein Andor, Lebovits Margit (Beus)—Ellmann József, Lauber Paula—Ellmann István, Fuchs Manca (Sighet)—Heller József, Klein Lonci—dr. Berger Sándor, Mózes Erzsi—Biró László, Dobó Edith (Budapest)—Biró György (Dej). Négy-öt másodperc telt el és a bálterem parkettje már zsúfolásig megtelt a táncoló párokkal, akik aztán a késő reggeli órákig változatlan jóhangulatban táncoltak a nagyterem parkettjén.

Igazi báléjszaka volt január 11-nek nagy mulatsága. Soha a zsidó ifjúságnak ilyen fesztelenhangú, ennyire kellemes, változatos, ennyire boldog és önfelédtt éjszaka még nem volt Clujon. Szomorú nép, szomorú gyermekei mentek el a bálra és csak a rendezés óriási munkájának, a Zsidókórház jóakarói hatalmas fáradságának köszönhető, hogy ezen az éjszakan eltűnt a zsidó fájdalom, ezen az éjszakan öröm és jókedv uralkodott, hogy ez az éjszaka felejthetetlen emlékkévé vált a bál összes részvevőinek.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Satumarei előfizető. Sziveskedjék a Zsidó Párt ottani jogvédő irodájához, ennek híján az emökséghez fordulni.

Ma, kedden utoljára fut a Royal Mozgóban a legnagyobb zsidó film:

IZRAEL HANGJA

A világ leghíresebb 15 zsidó kántorának énekei meghódították Cluj zsidóságának szívét.

Még csak ma, kedden bírja megnézni ezt a kiváltságos zsidó filmet utoljára

Számozott helyek elővételben d. e. 10-16 a mozgó irodájában. Zsufoltság elkerülése végett tanácsos a jegyekről előre gondoskodni.

Ma, kedden utoljára

Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor. Kedden d. e. 11-kor ifjúsági előadás keretében is fut „IZRAEL HANGJA” film olcsó helyárrakkal.

ért
LM

ban kezdi meg. O jányanusított fiatal mérme se megy a börtönre a másiktól, hogy az összejátszás, a rend felületessége és hi-ztendőre valóban bör-áldozó fiatal leányt. ki a mesteri kézzel a másiktól font bór-gy partnere Fényes pályája legnehezebb a darabban. A többi sz III, Beness Ilona, nek, Tompa Sándor, Tbor. Rthely Ödön, adár, Rajnai Sándor, ma Gyula játszik az és munkáját: Kádár és premerje szerdán

an: (Iskolai matiné):

(es'e): Figaro ház-as

Vig özvegy. (Munkás

o MUSORA:

izsel hangja. Nagy kántor közreműködés-

ai premier: A repülő.

ió. Kessel híres regé-annabella, Jean Pierre

A francia filmgártárdonanc testvérifilmje.

ár várhatók a mozgó

o MUSORA:

Modern hamupóke.

ies és Bing Crosby.

ak csodás új filmje.

ben. Az orvos testvér.

ng. John Boles. Hely-

kezdé: 3, 6 és 9.kor.

o MUSORA:

lea Regele Ferdinand

(szemben) rendkívü

szolozás, borotválás,

közönség szíves part-

obás hallos összkom-

ítés és melegvizzsol-

emenceau 5/c.

ovina geht zu 1-2

artier kleines Hono-

tion unter „Deu sch“.

megnősülne, vidéki

házas, vagyonos.

l. Cim: Goldberger.

anos leányomrok 200

rte elő férjet keresek,

dó vagy jobb iparos.

tkban Uj Ke'e fiók.

l. Rimánóczy 4 szám.

LELAK.

AZ UJ KELETBEN

UJ KELET Legújabb hírek

Az osztrák kormány szakít az olasz orientációval és megegyezést keres a szociáldemokratákkal?

Mussolini magára hagyta Ausztriát a hitlerista veszedelemmel szemben, ezért Schuschnigg a szociáldemokratáknál keres védelmet a készülő hitlerista puccs kivédésére

Bécs, január 13. Az utóbbi időben mélyreható változások mentek végbe Ausztria belpolitikai életében. Néhány hónappal ezelőtt és különösen az olasz-abesszin konfliktus kirobbanása után, a kormány puhatólódásokat kezdett a volt szociáldemokrata párt jelentősebb tagjai felé.

A kormány, hogy bebonyítsa jószándékait a szociálistákkal szemben, széles politikai amnesztiát proklamált. Schuschnigg kancellár felhívására a volt szocialista tisztviselők egy bizonyos hányada politikamentes ajánlatot tett a kormányának a feloszlátott munkásszindikátusok újjászervezésére. A hatóságok ezt az ajánlatot elfogadták.

Schuschnigg kancellár amnesztiatervezete oly messzire ment, hogy visszahelyezett hivatalába több volt szociáldemokratát, akiket an-

nak idején elítéltek, sőt a politikai elitétek nyugdíj jogosultságát is elismerte.

A jelek arra mutatnak, hogy mélyreható változások várhatók a Schuschnigg-kormány belpolitikai orientációjában. Ezt a mélyreható változást a súlyos külpolitikai körülmények tették szükségessé.

Schuschnigg kancellár ugyanis számol azaz, hogy Olaszország, mely ma az abesszin háborúval van elfoglalva, nem fog tudni hatós támaszt nyújtani Ausztriának egy hitlerista támadás esetén, mely bármely pillanatban bekövetkezhet. Schuschnigg tudja, hogy egymagában nem fog tudni szembeállani az ország tömegének csaknem a felével.

Ennek következtében céltudatosan azon fáradozik, hogy a hitlerista veszedelemmel

szemben egyesítse az összes antihitlerista erőket.

Egyébként nem ez az első alkalom, amikor Schuschnigg megegyezést keres a szociálistákkal, akiknek szervezetei — ha fel is oszlatták őket — mégis nagy erőt képviselnek.

A szocialista munkásság szervezkedését eddig Mussolini ellenállása akadályozta. A Duce ugyanis veszély esetére olasz katonai segítséget biztosított Ausztria számára, azaz a feltétellel, hogy az osztrák kormány átírja a fasizista diktatúrát és megsemmisíti a szocialista szervezeteket.

Ma, amikor Mussolini az abessziniai konfliktus következtében kénytelen sorsára hagyni Ausztriát, az osztrák kormány liberálisabb kormányzat bevezetésével igyekszik lehetővé tenni a kedélyek megnyugtatóását.

másodosztály 12 (10), III. osztály finom 8 (7), III. osztály 6 (5) helyett.

A szivarok ára nem változott.

A dohányfogyasztókat kétségbeejtette a dohánytermékek árának emelése. A helyzet az, hogy hétfőn délután alig fogyott a cigaretta. A szenvedélyes dohányosok azonban hamar be fogják adni derekukat.

Nem kevésbé vannak kétségbeesve a trafikosok is, nemcsak azért, mert a vevők nem vásárolnak, hanem azért is, mert az új árakat fantasztikusan állapították meg. Különösen a szegényebb vásárlók egy-két darabonként szokták vásárolni a cigarettát. Két nationál most 90 bani és egy lejből a legjobb akaratlanul sem lehet visszaadni 10 banit. Két piros regal 3 lej 40 bani és a négy lejből visszajáró 60 banis pénzegységet sem találtak ki eddig.

A kormány mindenesetre szellemesen oldotta meg a költségvetési deficit kérdését. Progresszív adóemelés helyett a dohányfogyasztókon akarja megkeresni a költségvetési hiányt.

A cluji Monopol igazgatóság, ahová kérdést intéztünk, nem tudják okát adni az ár-emelésnek. Azzal vigasztalják a dohányfogyasztókat, hogy rövidesen kibocsátják az új 25 és 50 banisokat és akkor könnyebben fognak tudni visszaadni a trafikosok.

Váratlanul meghalt dr. Hoffmann Miksa lipovai főrabbi

Lipova, január 13. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap délután ezrekre menő tömeg jelenlétében helyezték örök nyugalomra dr. Hoffmann Miksa lipovai főrabbit, aki csütörtökön reggel tragikus körülmények között váratlanul elhunyt. A halálhíre hallva a lipovai közönségben nagy lejték meg és a lipovai közönségbe szállították. Az operátor-főorvos távolról látta azonban csak csütörtök reggel hajnalban hajhattak műtétet rajta. Az operáció után pár órára dr. Hoffmann meghalt.

Halálával a fiatal rabbinemzedék egyik legtehetségesebb tagja távozott az évek sorából. 1933-ban foglalta el a rabbiszkék és azóta a lipova és környéki zsidóság körében nagy szerepnek és népszerűségnek örvendett. A cionista és egyéb zsidó mozgalmak felkes hívő és mint kiváló hebraista és teológus általánosan ismert neve volt az országban.

A temetés a templomból indult. A koporsónál először dr. Singer Jakab imsoarai főrabbi beszélt, majd az összes felekezetek papjai tartottak emlékbeszédet. Schulsohn caransebesi rabbi után Veres Ernő, a Zsidó Nemzeti Szövetség elnöke bucsuzott a cionista gondolat fátá és nagyreményű harcosától. A sirhoz az egész környék zsidósága és a nemzsidó lakosság ezrei vonultak ki. Itt Katz Sa'amon főkántó énekelt az El mole rachemimot a fiatalon elhunyt főrabbi fölött.

Újabb harminc nappal elhalasztották Hauptmann kivégzését

London, január 13. Szombaton döntött a kegyelmi tanács a Lindbergh-gyermek megölése című halálra ítélt Hauptmann kegyelmi kérvénye ügyében. A tanács elutasította Hauptmann kegyelmi kérését és ezzel a döntéssel, úgy látszik, nem kerülhető el Hauptmann kivégzése. Az utolsó pillanatban mégis olyan váratlan fordulat állt be, mely egészen új helyzetet teremthet a Hauptmann-ügyben.

Newyersey állam kormányzója ugyanis saját hatáskörében elrendelte a kivégzés elhalasztását 30 nappal, miután újabb momentumok merültek fel és szükségesnek látta, hogy idő adjon a védőknek újabb bizonyítékaik előterjesztésére és újrafelvételi kéréseik megvalósítására.

A kormányzó egyben elrendelte Condon tanár elfogatását, aki annakidején tárgyalásokat közvetített Lindbergh és gyermeke állítólagos elrablói között. A védők bizonyítékai igen gyanúsá teszik Condon szerepét. Condon néhány nappal ezelőtt Délamerikába utazott és elfogatása így még nem történt meg.

Hauptmann védője reméli, hogy újrafelvételi kérvényének eredménye lesz és sikerül megakadályoznia védelem kivégzését.

Egy igazi világszenzáció!

Romániai premier!

A REPULÓTISZT (Echipa)

Kessel hasonló című híres regénye filmen. Fősz.: ANNABELA, JEAN PIERERRE AUMONT, JEAN MURAT. A francia filmgyártás legnagyobb sikere. Az „Ordonanc” testvérilmje. Holnap, szerdától a ROYAL mozgóban. Számozott jegyek előre válthatók a mozgó kasszájánál.

A varsói törvényszék hármat halálra, kettőt életfogytiglani fegyházra ítélt Pieracki volt belügyminiszter gyilkosai közül

VARSÓ, január 13. (Rador). A varsói törvényszék ma hirdetett ítéletet Pieracki volt belügyminiszter gyilkosainak bűnperében. A tízenkét ukrán vádlott közül, akik mindannyian az „UN”-szervezet tagjai, hármat halálra, kettőt életfogytiglani börtönre és a többit 7 és 15 év között változó börtönbüntetésre ítélt. Az amnesztiatörvény értelmében a három halálos ítéletet életfogytiglani börtönre változtatták. Az ítéletkiírás után a vádlottak az alábbiak: „Eljen Ukrajna, mire az elnök kiűrtette a termet.

Hétfőn délben váratlanul 10—15 százalékkal felemelték a cigaretták árát

A dohányosok óriási felzudulással fogadták az újabb emelést. Hogyan lehet egy lejből visszaadni 10 banit

Cluj, január 13. (Az Uj Kelet tudósíójától.) Hétfőn délben csaknem valamennyi trafikboltban egyforma épületes jelekkel járó szótak le. A vevők egy része szitkozódott, másik része a trafikos asszony előt becsület-szavára fogadta, hogy soha többé cigarettát nem vesz a szájába, a mérsékeltebbek egyetlen hangos szót sem szóltak, csak vállat vontak és csöndesen belettek maguk után az ajtó.

Egy dologban azonban egyformán viselkedtek az összes vevők. Senki sem vásárolt semmit, hanem üres kézzel mentek ki az összes vevők a trafikból.

Az történt ugyan, hogy a Monopol váratlanul felemelte az összes cigaretták és csomagolt dohányok árát. Körülbelül tíz-tizenöt százalékat tesz ki az egyes cigarettafajták

szerint az az emelés, amelynek első eredménye az volt, hogy az összes dohányosok pilanatnyi demonstratív sztrájkba léptek.

Az új rendelet szerint:

Nationál	45 bani az eddigi	40 helyett
Maresesti	55 bani az eddigi	50 helyett
Carpați	1.10 lej az eddigi	1.— helyett
Kartonos regal	1.60 lej az eddigi	1.40 helyett
Piros regal	1.70 lej az eddigi	1.50 helyett
Kartonos regal	2.— lej az eddigi	1.80 helyett
Parafás special	2.— lej az eddigi	1.80 helyett
Diplomata	2.20 lej az eddigi	2.— helyett
Karl. Bucuresti	2.40 lej az eddigi	2.20 helyett
Tomis, Macedonia		
Mihai	2.75 lej az eddigi	2.50 helyett
Luxus dohány	28 (24), elsőosztály	16 (14),

Szaporítják a repülőbélyegeket

Bucuresti, január 13. A pénzügyminisztériumban a repülőbélyeg alkalmazásának és értéké felemelésének érdekében hozandó törvényjavaslatot tanulmányoznak. Amennyiben 300 millió plusz bevételre számítanak, lehetséges, hogy a bélyegeket a kereskedelmi tranzakcióknak is kiterjesztik. A befolyó összegeket a hadfelszerelési minisztérium céljaira fordítanák.

Menyasszonyok! Menyasszonyok!

Kelgyék legszebb, legolcsóbb és legizlésebb készítése csakis

Fisch Böske

kézimunka szalonjában
Cluj Str. Gr. Baritiu No. 6.

1824
WIMPASSING
V.G.F.

Borzalmas tűzkatasztrófa egy angol város munkásnegyedében

London, január 13. (Rador. A tyldsley-i (Lancashire) munkásnegyedben katasztrófális tűz ütött ki. Egy asszony 8 gyermekével együtt a lángokban lelte halálát. Az apának sikerült megmenekülni, kiugorva az ablakon. Amire a tüzoltók a helyszínre érkeztek, a ház valóságos máglyaként lángolt, úgyhogy lehetetlené vált minden óltási kísérlet és a tüzoltók csak a lokalizálást végezhették el.

— Az időjárás kedvező a vetésre. Bucarestből jelentik: A földművelésügyi minisztérium jelentése szerint az időjárás továbbra is kedvez a vetéseknek. A hó elolvadt az egész országban.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó E. T. nyomdáss Cluj, Strada Baron L. Pop 13

CENZURAT

1222 postai
pénzite in num.
No. 224713/829

10. Telefon: 8-6
Havonta 110, n
evre 600, egészé
oldre: Havonta
félvire 12, egészé
dészek díjazású
KELET” az erde
óság egyetlen
Cikkeink utanny
re megjelölésé

Japan sajtó

A Távoikelet sajtóviszonyáról a kínai külügyminisztérium propagandaszervezete megbizásából kelő nap országában

Azok a számadatok, amelyek a kínai külügyminisztérium sajtóviszonyait sajtóval rendelkezők, hogy a kisterneti magas kulturafokon lis számu újságpontja a Felkelő n

Japan 80 millió mára 1179 napilapból 208 újságot 90-et pedig az országban, Osakában a különböző kisebb-ösklik meg. Ezenki vállalatok esti kiadás

A legnagyobb segítségben az „Osaka” amely 1 millió 500 lenik meg. Ezut Mainichi” 1 millió majd a „Tokio As” ezer példányszámmalio példányszámu

Ezek a lapok, amnyon tetszetős kmodern nyomdátékElképzelhető, auban megjelene jantöbbi felszerelt esillagászati számadelkeznek.

Az „Asaki Sinu” például 19 repülőg távolalkotókészülék használatú telefon

Ebből a néhány sarga bírodalom, hmben sem marad e rikai sajtó mögött, a fürgébb és hangyas ciájú japán nép l előre a kultúra és o

Ma pedig már o kintetben tul is szá tettek. Ha ezeket a kat olvassuk, akkor magunknak arról, h től a fehér civilizác sokkal közelebrő egymásközött mara sejtének is.

A pápai ut

Az az erjedés, a ismételen végbemé érdemi a figyelmet, szimptomatikus e hogy a náci-golyókt cellár annak idején velett el, amikor — valóságos hadjé szociáldemokraták e

Az osztrák szociá leveretése idején Dol pedig látia kellett, olasz fasizmus csak Ausztria önállóságát belső körülményei landba nem sodortá bent Ausztria terület tömegei, mint ahog mányank sincsenek, nek megakadályozás munkásságnak — n elenségének ereje le a munkásságot Dolit szítette.

Annak idején fr politikuskok nyomat hogy enek a munk még súlyos következő jövőjére.

A jóslatok, ugy ki voltak irradáltak. Amus minden katonai szniában koncentrá közli hangulat egyr meg az olasz imper